

Projekt współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego
w ramach Programu Operacyjnego Rozwój Polski Wschodniej 2007-2013

Sektor drzewny, papierniczy i meblarski w Polsce Wschodniej

■ wielkość i struktura ■ ośrodki rozwoju ■ success story ■ potencjał sektora ■

Sektor drzewny, papierniczy i meblarski w Polsce Wschodniej

Wydawca:

Polska Agencja Informacji i Inwestycji Zagranicznych S.A., ul. Bagatela 12, 00-585 Warszawa

tel. +48 (22) 334 98 00; fax +48 (22) 334 98 86, www.paiz.gov.pl, www.polskawschodnia.eu

Informacje zamieszczane w opracowaniu nie stanowią doradztwa, opinii ani rekomendacji w zakresie indywidualnych stanów faktycznych związanych z podejmowaniem lub prowadzeniem działalności gospodarczej, lecz służą jedynie jako ogólna informacja i pomoc przy planowaniu decyzji inwestycyjnych. W związku z tym publikacje i materiały promocyjne mogą nie pozwalać na prawidłowe podjęcie decyzji i działań w niektórych złożonych i nietypowych sytuacjach. Publikacje i materiały promocyjne nie mają na celu zastąpienia doradcy podatkowego lub finansowego.

Zdjęcia: Shutterstock

1. Potencjał Polski Wschodniej

Polska Wschodnia to zajmujący 31,6% (99 tys. km²) terytorium Polski obszar zamieszany przez ponad 21% (8145,8 tys.) ludności. Składa się z pięciu województw: lubelskiego, podkarpackiego, podlaskiego, świętokrzyskiego i warmińsko-mazurskiego. O wyjątkowości i atrakcyjności Makroregionu dla inwestorów świadczy jego położenie – wzdłuż wschodniej granicy Polski. Jest to jednocześnie najbardziej na wschód wysunięty region Unii Europejskiej, stanowiący bezpośrednią granicę pomiędzy Unią Europejską, a Rosją, Białorusią i Ukrainą. Nie tylko doskonałe położenie geograficzne w strefie transgranicznej, ale również wieloletnie bliskie kontakty gospodarcze pomiędzy przedsiębiorstwami i samorządami Makroregionu oraz przedsiębiorstwami i samorządami Rosji, Ukrainy i Białorusi powodują, że Polska Wschodnia może stać się platformą współpracy pomiędzy firmami z Unii Europejskiej i państw byłego Związku Radzieckiego.

Polska Wschodnia to Makroregion ludzi młodych (ponad 31% ludności nie ukończyło 25 roku życia) i wykształconych (w 53 uniwersytetach kształci się ponad 335 tys. studentów). Mając na uwadze również niższe wyznaczenia w Polsce Wschodniej – o 15-20% – w porównaniu z pozostałymi regionami Polski, to właśnie Polska Wschodnia stwarza inwestorom znakomity klimat do inwestycji i działalności gospodarczej. Potencjał inwestycyjny Polski Wschodniej dodatkowo wzmacnia infrastruktura otoczenia biznesu. W Makroregionie działa 5 Specjalnych Stref Ekonomicznych, oferujących zwolnienia podatkowe dla potencjalnych inwestorów. Funkcjonowanie parków naukowo-technologicznych wspiera współpracę biznesu i środowisk naukowych. Nie bez znaczenia jest także system zachęt inwestycyjnych. Inwestorzy mogą liczyć nie tylko na dodatkowe fundusze w ramach rządowych dotacji celowych (tzw. programów wieloletnich), ale także na wsparcie w ramach programów operacyjnych – krajowych i regionalnych, czy ulg lokalnych. Potencjalni inwestorzy mają także możliwość otrzymania funduszy w ramach PO RPW, skierowanego wyłącznie do 5 województw Polski Wschodniej.

MAPA 1. Województwa Polski Wschodniej

Źródło: Opracowanie własne na podstawie podziału administracyjnego Polski

Ze względu na swoje położenie, zasoby, warunki naturalne oraz tradycje, w Polsce Wschodniej wyjątkowo silnie rozwinęły się sektory: BPO, budowlany, chemiczny, drzewny i meblarski, sektor odnawialnych źródeł energii, logistyczny, lotniczy, maszynowy, metalowy, odzieżowy, spożywczy oraz turystyka biznesowa.

TABELA 1. Struktura samorządu terytorialnego w Polsce Wschodniej

Województwo	lubelskie	podkarpackie	podlaskie	świętokrzyskie	warmińsko-mazurskie
powiaty	24	25	17	14	23
gminy wiejskie	171	111	79	71	67
gminy miejskie	42	49	39	31	49
miasta na prawach powiatu	4	4	3	1	2
największe miasta (wg liczby ludności)	Lublin, Chełm, Zamość	Rzeszów, Przemyśl, Stalowa Wola	Białystok, Łomża, Suwałki	Kielce, Ostrowiec Świętokrzyski, Starachowice	Olsztyn, Elbląg, Elk

Źródło: Opracowanie własne na podstawie podziału administracyjnego Polski

2. Sektor drzewny, papierniczy i meblarski w Polsce

Rozwój sektora drzewnego, papierniczego i meblarskiego w znaczącym stopniu uzależniony jest od zasobów leśnych i dynamiki ich eksploatacji. Lesistość w Polsce kształtuje się na poziomie około 30% i jest zbliżona do poziomu lesistości w Niemczech, Norwegii czy też Francji. Na uwagę zasługuje fakt systematycznej poprawy lesistości – w ostatnich dziesięcioleciach średniorocznie przybywa w Polsce około 0,2-0,3% lasów, co daje Polsce miejsce w czołówce państw europejskich pod względem przyrostu powierzchni lasów.

Istotnym wskaźnikiem, opisującym potencjał lasów, jest także ich zasobność. Zasobność lasów w Polsce wyróżnia Polskę spośród państw europejskich – średnio w Europie na 1 hektar lasów przypada około 107 m³ drzewa, podczas gdy w Polsce – ponad 200 m³/ha. Ponadto należy zwrócić uwagę na wysoki poziom komercyjności polskich lasów (94%), co oznacza, iż znaczna ich część może być zużytkowana do celów gospodarczych [tabela 2].

Sektor drzewny, papierniczy i meblowy obejmuje przede wszystkim produkcję wyrobów z drewna, słomy i korka (w tym produkcję tarcicy, płyt, sklejek, wyrobów stolarskich i ciesielskich, opakowań drewnianych), produkcję papieru, tektury i celulozy (w tym produkcję wyrobów z papieru i tektury) oraz produkcję mebli. Ze względu

na wielkość sprzedaży oraz zatrudnienia, a przede wszystkim pod względem wpływu na wielkość polskiego eksportu (zwłaszcza przemysłu meblarskiego), przemysł ten ma istotne znaczenie dla polskiej gospodarki. Przychody ze sprzedaży polskiego przemysłu ogółem wyniosły w 2009 roku – 724,6 mld PLN, zaś w pierwszych 3 kwartałach 2010 roku – 583,0 mld PLN, co oznacza wzrost – w porównaniu z analogicznym okresem roku 2009 – o 48 mld PLN (8,9%). Udział przychodów ze sprzedaży przemysłu drzewnego, papierniczego i meblarskiego w przychodach przemysłu ogółem w 3 kwartałach 2010 roku wyniósł około 7,5% (2009 – 56,3 mld PLN, I-III kwartał 2010 – 43,7 mld PLN).

W polskim sektorze drzewnym, papierniczym i meblarskim zatrudnionych jest 270 tys. osób, co daje 13,1-procentowy udział w zatrudnieniu w przemyśle ogółem. Najwięcej osób zatrudnia przemysł meblarski (131 tys. osób w październiku 2010 roku) i przemysł wyrobów z drewna (92 tys.), podczas gdy przemysł papierniczy – 47 tys. osób. Warto zwrócić uwagę, że o ile zatrudnienie w przemyśle ogółem w październiku 2010 roku było wyższe o 1,4% w porównaniu z październikiem 2009 roku, to w przemyśle drzewnym, papierniczym i meblarskim zatrudnienie wzrosło o około 4% [tabela 3].

TABELA 2. Zasoby drzewne w wybranych krajach Europy w 2005 r.

	m ³ /ha	Ogółem w mln m ³	Komercyjne w % ogółem
Europa	107	106 278	*
Finlandia	96	2158	84
Francja	158	2465	93
Hiszpania	50	888	78
Norwegia	92	863	78
Polska	203	1864	94
Rosja	100	80479	49
Szwecja	115	3155	77
Ukraina	221	2119	64
Włochy	145	1447	70

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Leśnictwo 2009, GUS, Warszawa 2009 r., s. 247

TABELA 3. Przychody ze sprzedaży przemysłu drzewnego, papierniczego oraz meblarskiego w latach 2009-2010 (w mln PLN)

	2009	I-IX 2010	I-IX 2009
przemysł ogółem	724 623,0	583 031,0	535 012,3
przemysł wyrobów z drewna	15 716,0	12 562,0	11 695,4
przemysł papierniczy	17 497,6	15 827,6	13 109,4
przemysł meblarski	23 075,1	15 279,7	16 857,2

Źródło: Opracowanie własne na podstawie GUS, Biuletyn Statystyczny, październik 2010 r.

Wskaźnik rentowności w polskim przemyśle kształtuje się na poziomie 5,5%, podczas gdy w przemyśle wyrobów z drewna wynosi on 4,4%, ale już dla przemysłu papierniczego i meblarskiego odpowiednio 7,1% i 6,4%.

W latach 2000-2009 znacznie wzrosła produkcja w polskim przemyśle drzewnym, papierniczym i meblarskim. Wzrost produkcji dla niektórych rodzajów produktów był kilkukrotny. Przyrost produkcji papieru i tektury wyniósł ponad 69%, z czego największy wzrost miał miejsce w przypadku papieru i tektury do celów graficznych (około 147%), tektury falistej (ponad 173%) oraz ręczników z papieru i mas celulozowych (produkcja zwiększyła się ponad dziewięciokrotnie). Z kolei w produkcji mebli praktycznie we wszystkich asortymentach zanotowano wzrost produkcji. Najniższy wzrost miał miejsce w przypadku mebli drewnianych do sypialni (8,9%), natomiast największą dynamikę zanotowano w produkcji mebli do siedzenia (164,8%),

mebli drewnianych kuchennych (159,4%) oraz mebli stosowanych w pokojach stołowych i salonach (130%). Światowy kryzys gospodarczy nie wpłynął negatywnie na wielkość produkcji w przemyśle drzewnym, papierniczym i meblarskim w Polsce [tabela 4].

Udział branży drzewnej, papierniczej i meblarskiej w polskim eksporcie jest znacznie wyższy niż wynika to z udziału branży w przemyśle ogółem, bowiem wynosi 11,2%. Branża drzewna, papiernicza, a zwłaszcza meblarska to sektory wybitnie proeksportowe. Wartość eksportu branży w 2009 roku kształtowała się na poziomie 10 136,7 mln EUR. Polskie meble są jednym z najważniejszych polskich towarów eksportowych (stanowią one około 6% polskiego eksportu). Dynamika rozwoju eksportu mebli w latach 1989-2006 była imponująca – w tym czasie eksport wzrósł ponad 30-krotnie. W 2005 roku Polska awansowała na 4 miejsce wśród eksporterów mebli na świecie i znalazła się jedynie za Chinami, Włochami i Niemcami, a przed

TABELA 4. Produkcja wybranych produktów przemysłu drzewnego, papierniczego i meblarskiego styczeń–październik 2010 r.

	Jednostka	I-X 2010	Zmiana w stosunku do I-X 2009 w %
tarcica ogółem	dam ³	1982	+ 13,1
sklejka	m ³	113607	+ 6,7
plyty wiórowe	dam ³	3872	- 0,2
plyty pilśniowe	tys.m ²	416924	+ 24,4
okleiny	tys.m ²	27157	- 19,2
okna i drzwi	tys.m ²	10661	+ 6,6
plyty podłogowe mozaikowe z drewna	tys.m ²	1267	- 0,6
plyty podłogowe z drewna	tys.m ²	32444	+ 24,2
masa celulozowa	tys. t	729	+ 6,4
papier i tektura	tys. t	3038	+ 15,7
tektura falista	tys. t	048	+ 8,9
worki i torby papierowe	tys. t	75,2	+ 6,4
pudełka i pudła z papieru i tektury	tys. t	1176	+ 8,0
meble do siedzenia przekształcane w meble do spania	tys. szt.	1542	+ 15,7
meble kuchenne	tys. szt.	1990	- 19,5
meble drewniane (sypialne)	tys. szt.	2257	- 8,2
meble drewniane (stołowe, salonowe)	tys. szt.	14861	- 0,1

Źródło: GUS

Kanadą, USA, Meksykiem, Danią oraz Francją. W 2009 roku wartość eksportu polskich mebli wyniosła 4 666,0 mln EUR [wykres 1].

Branża drzewna, papiernicza i meblarska w Polsce jest atrakcyjna dla inwestorów zagranicznych. Według stanu na koniec 2009 roku w branży działało 525 spółek z udziałem kapitału zagranicznego, które zatrudniały ponad 83,8 tys. pracowników. Wartość zainwestowanego przez inwe-

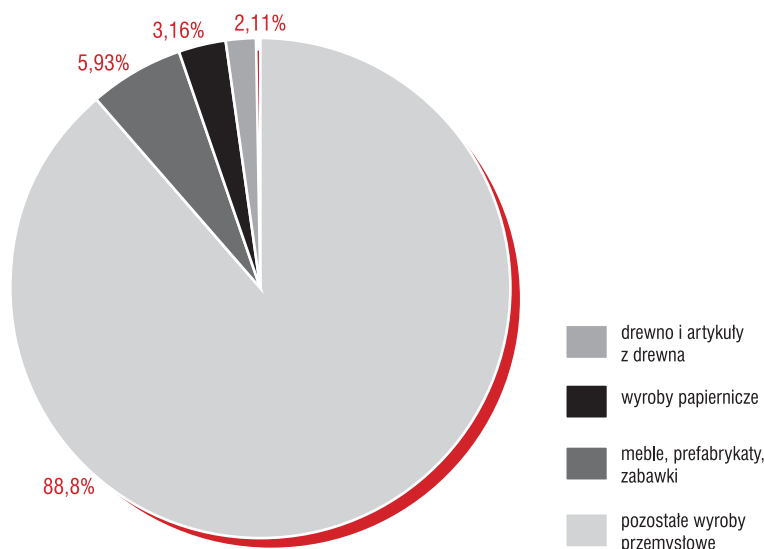
storów zagranicznych kapitału w tym sektorze wyniosła ponad 5 mld PLN. Wśród największych inwestorów zagranicznych znajdują się przede wszystkim firmy: niemieckie – Pfeleiderer, Schieder, Ante-Holtz GmbH, Herlitz, Berthold Group, C+P Moebelsysteme, FIAAG, Steinach, Steinhoff, szwedzkie – IKEA, Duni, Esselte, Gavekal, Sora Enso, Swedwood, Arctic Paper oraz Kronospan (Cypr), Tompla (Hiszpania), Amcor (Australia), VPK Group (Belgia), Met-sa Tissue (Finlandia).

2.1. Perspektywy rozwoju branży w Polsce

Perspektywy rozwoju branży drzewnej, papierniczej i meblarskiej w Polsce są bardzo dobre i wynikają przede wszystkim z:

- wieloletniego doświadczenia w handlu z rynkami Europy Zachodniej i zdolności spełniania wysokich wymagań jakościowych i technicznych tych rynków;
- korzystnej lokalizacji chłonnych rynków Europy Zachodniej;
- aktywnej polityki rozwoju produktów, w tym ciągłego doskonalenia wzornictwa i budowy wizerunku marek firmowych;
- otwartości na inwestycje zagraniczne;
- doświadczenia produkcyjnego pracowników oraz związanym z inwestycjami zagranicznymi modernizacjom w zakresie zarządzania;
- relatywnie niskich kosztów produkcji, w tym kosztów pracy;
- bliskości i zasobności bazy surowcowej zarówno w odniesieniu do drewna litego, jak i materiałów drewnopochodnych;
- dynamicznie rozwijającego się rynku krajowego.

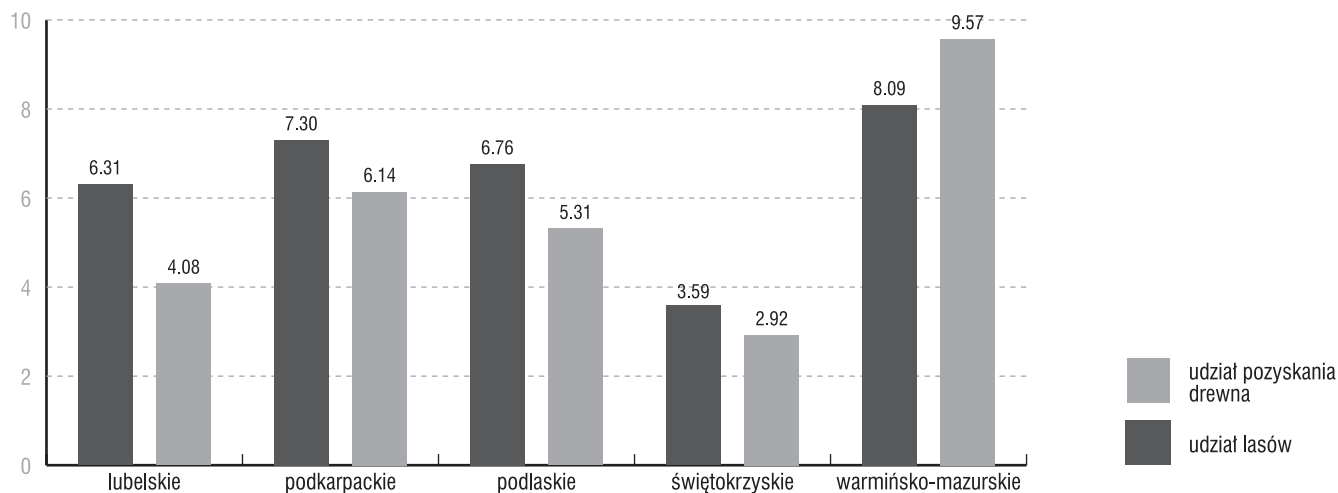
WYKRES 1. Udział sektora drzewnego, papierniczego i meblarskiego w eksporcie Polski w 2009 r. (w %)

Źródło: GUS, Handel zagraniczny styczeń–grudzień 2009 r.

3. Sektor drzewny, papierniczy i meblarski w Polsce Wschodniej

WYKRES 2. Udział lasów oraz udział w pozyskaniu drewna w skali Polski w 2009 r. (w %)

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS

3.1 Wielkość i struktura sektora

Polityka zalesiania w Polsce w latach 2000-2009 przyczyniła się do zwiększenia powierzchni lasów o 2,53%. Podobne efekty zanotowano w województwach Polski Wschodniej. Największy przyrost powierzchni lasów miał miejsce w województwie lubelskim, a niewiele niższy wzrost zanotowano w województwie świętokrzyskim. W województwach podlaskim i warmińsko-mazurskim przyrost powierzchni lasów w latach 2000-2009 wyniósł ponad 3%. Jedynie w województwie podkarpackim przyrost był poniżej średniej krajowej i wyniósł niewiele ponad 2% [tabela 5].

W 2009 roku lasy Makroregionu Polski Wschodniej stanowiły 32,05% powierzchni lasów w Polsce, zaś udział województw Polski Wschodniej w pozyskaniu drewna w tym czasie wynosił 28% ogółu pozyskanego

Lesistość terenów Polski Wschodniej

Województwa Polski Wschodniej charakteryzują się znacznym zróżnicowaniem lesistości. Województwo podkarpackie ma najwyższy wskaźnik lesistości wynoszący 37%, zaś najmniejszą lesistość (23%) zanotowano w województwie lubelskim, które ma typowy charakter rolniczy. W pozostałych opisywanych województwach poziom lesistości jest zbliżony do średniej krajowej.

drewna (spośród 5 województw Polski Wschodniej najwyższy był udział województwa warmińsko-mazurskiego) [wykres 2].

TABELA 5. Lasy ogółem w ha w latach 2000 i 2009

	2000	2009	Przyrost 2000-2009 w %	Udział w powierzchni lasów ogółem w %	Lesistość w %
lubelskie	551 493,0	573 662,1	4,02	6,31	22,6
podkarpackie	650 015,8	663 796,7	2,12	7,30	37,0
podlaskie	595 609,1	614 094,2	3,10	6,76	30,3
świętokrzyskie	314 440,4	326 487,6	3,83	3,59	27,9
warmińsko-mazurskie	713 020,3	735 366,4	3,13	8,09	30,0
Polska	8 864 993,5	9 089 092,0	2,53	100,0	29,0

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS

3.2. Charakterystyka oraz główne środki rozwoju sektora

Polska Wschodnia to jeden z głównych ośrodków rozwoju branży drzewnej, papierniczej i meblarskiej w Polsce. Udział przychodów ze sprzedaży przedsiębiorstw działających w tej branży na terenie Polski Wschodniej w przychodach ze sprzedaży w Polsce po 3 kwartałach 2010 roku wynosił ponad 20% (8,8 mld PLN), zaś udział w zatrudnieniu (na terenie Polski Wschodniej w branży jest zatrudnionych blisko 59 tys. osób) w branży ogółem – 21,8% [tabela 6].

Wynagrodzenia w branży drzewnej, papierniczej i meblarskiej na terenie Polski Wschodniej są niższe niż wynagrodzenia w branży w pozostałych regionach Polski. Świadczy to o dużym poziomie atrakcyjności inwestycyjnej Makroregionu. O ile w okresie pierwszych 3 kwartałów 2010 roku w produkcji wyrobów z drewna przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w Polsce kształtowało się na poziomie 2510,24 PLN, to w Polsce Wschodniej wyniosło ono 2338,67 PLN (tylko w województwie podlaskim jest ono wyższe niż średnia krajowa – 2826,66 PLN, zaś w pozostałych 4 województwach jest znacznie niższe: najniższe jest w województwie świętokrzyskim – 2031,02 PLN). W przemyśle papierniczym średnie wynagrodzenie brutto w Polsce wynosiło w tym czasie 3566,72 PLN, podczas gdy w Polsce Wschodniej – 2438,76 PLN (nawet w województwie lubelskim, które jest liderem przemysłu papierniczego na terenie Polski Wschodniej średnie wynagrodzenie brutto kształtowało się na poziomie 2919,91 PLN w 3 kwartałach 2010 r.).

W przypadku przemysłu meblarskiego średnie wynagrodzenie brutto w całym kraju wynosiło 2503,02 PLN, zaś na terenie Polski Wschodniej – 2276,15 PLN (w żadnym z województw nie przekroczyło poziomu średniej krajowej).

Głównymi ośrodkami sektora na terenie Polski Wschodniej są województwa warmińsko-mazurskie, podkarpackie oraz lubelskie. Udział województwa świętokrzyskiego i podlaskiego jest mniejszy. Wiodącą rolę w rozwoju sektora ma przemysł meblarski i wyrobów z drewna, co wiąże się z możliwością pozyskiwania drewna na terenie

TABELA 6. Przychody ze sprzedaży branży drzewnej, papierniczej i meblarskiej oraz zatrudnienie w Polsce Wschodniej styczeń-wrzesień 2010 r. z podziałem na województwa

	lubelskie	podlaskie	podkarpackie	świętokrzyskie	warmińsko-mazurskie	Razem
Przychody ze sprzedaży w mln PLN						
wyroby z drewna	425,9	966,3	1761,9	309,9	815,3	4279,3
przemysł papierniczy	382,8	54,9	170,0	--	165,7	773,4
przemysł meblarski	819,4	166,4	1056,2	34,7	1631,8	37 08,5
razem	1628,1	1187,6	2988,1	344,6	2612,8	8761,2
Zatrudnienie						
wyroby z drewna	3793	3745	6300	2474	7700	24 012
przemysł papierniczy	1720	588	1200	--	1100	4608
przemysł meblarski	5486	1604	9100	355	13 700	30245
razem	10999	5937	16 600	2829	22 500	58 865

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS

TABELA 7. Zużycie wyrobów przemysłu drzewnego i papierniczego w 2008 r.

	Tarcica		Płyty pilśniowe		Płyty wiórowe w m ³	Papier i tektura w tonach
	ogółem w tys. m ³	w tym iglasta	ogółem w tys. m ²	w tym twarde		
lubelskie	106,4	85,4	8359,1	305,9	313 671	183 854
podkarpackie	283,5	203,6	20 132,6	515,1	311 869	131 681
podlaskie	103,5	83,4	677,8	4,5	33 561	49 542
świętokrzyskie	221,0	204,8	1379,3	127,2	24 944	140 546
warmińsko-mazurskie	336,7	243,7	6864,6	1113,8	579 852	51 716
Polska	7426,6	5933,3	137 989,1	73 516,6	4 565 682	5 760 820
udział w krajowym zużyciu w %						
lubelskie	1,4	1,4	6,1	0,4	6,9	3,2
podkarpackie	3,8	3,4	14,6	0,7	6,8	2,3
podlaskie	1,4	1,4	0,5	0,0	0,7	0,9
świętokrzyskie	3,0	3,5	1,0	0,2	0,5	2,4
warmińsko-mazurskie	4,5	4,1	5,0	1,5	12,7	0,9
Polska Wschodnia	14,2	13,8	27,1	2,8	27,7	9,7

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS

TABELA 8. Największe przedsiębiorstwa branży drzewnej, papierniczej i meblarskiej na terenie Polski Wschodniej (2009 r.) według przychodów ze sprzedaży w rankingu 500 największych firm w Polsce według tygodnika Polityka

Pozycja na Liście 500	Nazwa i lokalizacja	Przychody ze sprzedaży w mln PLN	Zysk netto w mln PLN	Zatrudnienie
108	Grupa Kapitałowa Black Red White, Biłgoraj	2009,8	126,6	7730
171	Grupa Kapitałowa Pfeleiderer, Grajewo	1233,8	- 40,5	1625
301	Grupa Kapitałowa Barlinek S.A., Kielce	578,0	- 20,8	b.d.
435	DS. Smith Polska S.A., Kielce	363,4	42,4	733
481	Szynaka Meble Sp. z o.o., Lubawa	301,9	3,5	1044

Źródło: Lista 500 tygodnika Polityka

Makroregionu Polski Wschodniej. W województwach podkarpackim i warmińsko-mazurskim, gdzie jest stosunkowo najwyższy poziom pozyskania drewna ze 100 ha powierzchni lasów, miał również miejsce najwyższy wzrost produkcji wyrobów z drewna. Nieco inna sytuacja dotyczy przemysłu papierniczego w Polsce Wschodniej – liderem w produkcji jest tu województwo lubelskie i podkarpackie. Rozwój tego sektora na terenie Makroregionu potwierdza fakt, że produkcja mas celulozowych i papieru nie musi być tak ściśle skorelowana z bazą surowcową, jak ma to miejsce w produkcji wyrobów z drewna i meblarstwa.

Posiadając znaczny potencjał w postaci dużych zasobów drewna, jednocześnie pozyskując surowiec w dosyć ekstensywnym wymiarze, Polska Wschodnia nie zużywa wytworzonych produktów tego sektora w odpowiednio dużej skali. W przypadku zużycia tarcicy może to świadczyć o tym, iż nie wykorzystuje się jej na miejscu do dalszego przetworzenia. Płyty wiórowe przetwarzane są w skali odpowiedniej do udziału poszczególnych województw w gospodarce całej Polski. Jednocześnie Polska Wschodnia dysponuje nadprodukcją papieru i tektury,

gdyż na potrzeby Makroregionu wykorzystuje się niespełna 10% produkcji krajowej [tabela 7].

Struktura wielkości przedsiębiorstw branży drzewnej, papierniczej i meblarskiej zarówno w całej Polsce, jak i Polsce Wschodniej zdominowana jest przez przedsiębiorstwa małe. Firmy duże stanowią około 1% wszystkich podmiotów działających w branży [tabela 8].

3.3. Success story

Grupa Black Red White.

Producent i dystrybutor mebli oraz artykułów wyposażenia wnętrz jest największą firmą meblarską Polski Wschodniej i jednocześnie największą polską grupą meblarską. Firma znalazła się w gronie 100 najcenniejszych firm w Polsce – liście sporządzonej przez tygodnik Newsweek. W zestawieniu uwzględniono spółki wyróżniające się wielkością przychodów. Firma została w 2009 roku wyceniona na 1,61 mld PLN i znalazła się w zestawieniu jako jedyny reprezentant branży meblarskiej. Firma specjalizuje się w produkcji mebli pokojowych, kuchennych, tapicerowanych oraz stolów i krzeseł o różnorodnej stylistyce. Grupa ma 20% udziału w polskim rynku meblowym pod względem wartości sprzedaży (przychody ze sprzedaży wyniosły 2 mld PLN przy zysku netto 126,6 mln PLN).

W skład Grupy wchodzi Black Red White S.A. i 20 spółek zależnych, w tym 9 podmiotów zagranicznych zlokalizowanych na Ukrainie, Białorusi, Słowacji, w Rosji oraz Bośni i Hercegowinie. Działalność produkcyjna na rzecz Black Red White prowadzona jest w 21 zakładach produkcyjnych zlokalizowanych w Polsce i za granicą. Grupa Black Red White lokuje około 30% swojej sprzedaży za granicą. Asortyment Grupy dostępny jest, poza rynkiem polskim, w ponad 50 krajach świata, m.in.: Czechach, Słowacji, Węgrzech, Rumunii, Chorwacji, Bułgarii, Rosji, Łotwie, Litwie, Ukrainie, Białorusi, Kazachstanie, Grecji, Bośni i Hercegowinie, Niemczech, Austrii, Belgii, Holandii, krajach skandynawskich, Wielkiej Brytanii, Irlandii, USA oraz Kanadzie.

Grupa Black Red White dysponuje znakomicie zaplanowaną i zorganizowaną siecią około 2000 punktów sprzedaży, z czego niemal połowa to salony poza granicami kraju. Krajowa sprzedaż detaliczna mebli i artykułów wyposażenia wnętrz Black Red White jest prowadzona i rozwijana – poza punktami partnerskimi – za pośrednictwem sieci salonów własnych zlokalizowanych na terenie całej Polski. Aktualnie liczy ona 54 salony, w tym 11 salonów wielkopowierzchniowych we Wrocławiu, Krakowie, Lublinie, Zabrzu, Będzinie, Chorzowie, Łodzi, Bydgoszczy, Poznaniu, Warszawie i Gdańsku. Krajowa sprzedaż hurtowa prowadzona jest w oparciu o 10 hurtowni własnych i 3 przedstawicielskie oraz magazyny regionalne o łącznej powierzchni 257,5 tys. m². Podobna strategia w zakresie handlu hurtowego realizowana jest na rynkach zagranicznych. Grupa dysponuje kilkoma hurtowniami własnymi na terenie Ukrainy, Białorusi, Rosji oraz Bośni i Hercegowiny. Hurtownie przedstawicielskie firmy znajdują się na terenie Czech, Słowacji, Węgier, Bułgarii, Rumunii oraz Grecji.

Dominującą pozycję w Grupie Black Red White zajmuje spółka Black Red White S.A. Pełni ona nadzór właścicielski nad podmiotami zależnymi oraz sprawuje funkcję koordynującą w zakresie zakupów, produkcji i sprzedaży prowadzonych przez spółki należące do Grupy.

Na rzecz Grupy Black Red White – w spółkach zależnych oraz w spółkach współpracujących z Grupą i świadczących dla niej usługi – pracuje łącznie ponad 14,5 tys. pracowników (zatrudnienie bezpośrednio w Grupie wynosi 7730 pracowników).

3.4. Inwestycje zagraniczne

Polska Wschodnia to region, w którym działa duża liczba inwestorów zagranicznych z sektora drzewnego, papierniczego i meblarskiego, takich jak na przykład Pfeiderer (Niemcy), Kronospan (Cypr), Formaplan (Niemcy), Roto Frank AG (Niemcy), Baltic Wood (Finlandia), Masonite International Corporation (Kanada) czy IKEA (Szwecja). Właśnie ta ostatnia firma realizuje obecnie największą inwestycję w branży drzewnej w Polsce – budowę fabryki paneli dewnianych. Inwestycja Swedspan/IKEA jest także jednym z najważniejszych przedsięwzięć w regionie Polski Wschodniej. Od 2011 roku firma będzie wytwarzać do 250 000 m³ lekkich, niskoemisyjnych produktów dla przemysłu meblarskiego. Produkcja ultralekkich paneli HDF Green-Light w oparciu o nowy proces technologiczny gwarantuje lepsze właściwości produktu, niższą wagę oraz redukcję kosztów. Projekt będzie realizowany etapami. Inwestycja będzie samowystarczalna energetycznie – firma planuje kosztem ok. 40 mln EUR budowę instalacji kogeneracyjnej. Nowa inwestycja w gminie Orla (województwo podlaskie) przyczyni się do aktywizacji i rozwoju regionu, a także całej Polski Wschodniej. Dzięki nowej fabryce powstanie 230 miejsc pracy i kolejne u poddostawców, co będzie miało znaczący wpływ na zmniejszenie stopy bezrobocia w regionie.

3.5. Klastery, organizacje i stowarzyszenia wspierające

Stowarzyszenie Lubelskie Drewno Regionalny Klaster w Lublinie

Stowarzyszenie zrzesza 23 podmioty branży drzewnej oraz jej pokrewnych – dostawców drewna, producentów tarcicy, wyrobów stolarki budowlanej, producentów pokryć dachowych, producentów mebli oraz firmy świadczące usługi budowlane, transportowe. Jego celem jest wspieranie rozwoju przedsiębiorczości oraz inicjatyw gospodarczych województwa lubelskiego poprzez współpracę w zakresie wdrażania nowych rozwiązań, wzrost konkurencyjności przedsiębiorstw w branży. Stowarzyszenie zamierza rozwijać działalność w zakresie budowy tanich, tradycyjnych domów drewnianych. Ma w planach ekspansję na kraje UE oraz Litwę, Ukrainę, Słowację, Czechy w celu nawiązania współpracy w dziedzinie tanich rozwiązań technologicznych.

Kontakt:

ul. Spokojna 2
20-074 Lublin
tel./fax: +48 (81) 746 93 34
www.lubelskiedrewno.pl

Podlaski Klaster Drzewny

Powołany w maju 2008 roku przez firmy z branży drzewnej (meblarskiej) w Suwałkach. Koordynatorem działania klastra jest Park Naukowo-Technologiczny

Polska-Wschód Sp. z o.o. w Suwałkach. Celem klastra jest stworzenie sieci współpracy, co pozwoli na efektywne połączenie i wykorzystanie potencjału osób, przedsiębiorstw, uczelni wyższych, jednostek naukowo-badawczych, instytucji otoczenia biznesu oraz władz samorządowych i państwowych w celu łatwiejszego transferu i dyfuzji wiedzy, a także innowacji, pomiędzy kooperującymi podmiotami. Członkami klastra są m.in. Białostockie Fabryki Mebli w Białymstoku, Zakłady Stolarstwa Budowlanej Stolbud w Sokółce, Białostockie Fabryki Sklejek Biaform S.A., Przedsiębiorstwo Produkcyjno-Handlowe ŁFM Sp. z o.o. w Łomży, Zakłady Płyt Wiórowych S.A. w Grajewie, Fabryka Mebli Forte Oddział w Suwałkach, Home-Meble w Suwałkach, Eko-Drewno Majewski w Suwałkach.

Kontakt:

ul. Noniewiczza 10
16-400 Suwałki
tel.: +48 (87) 562 84 77
www.park.suwalki.pl

Klaster Producentów Okien i Drzwi Mazurskie Okna

Utworzony w 2006 roku z inicjatywy 7 firm z województwa warmińsko-mazurskiego. W roku 2007 zostało utworzone Stowarzyszenie producentów stolarki otworowej Mazurskie Okna, które do dziś pełni funkcję koordynatora klastra. W 2009 roku w celu prowadzenia komercyjnej działalności klastra została utworzona spółka z ograniczoną odpowiedzialnością Mazurskie Okna Sp. z o.o., której udziałowcami zostały firmy zrzeszone w klastrze. Obecnie Klaster to kilkadziesiąt firm. Są to zarówno podmioty mikro, małe, jak i średnie z branży stolarki otworowej, a więc produkcji okien i drzwi oraz pokrewnych, takich jak: drewno i elementy drewniane, przesłony okienne, parapety, szyby, okucia i elementy metalowe, zabezpieczenia antywłamaniowe, bramy i napędy garażowe. Z klastrem ściśle współpracują też instytucje otoczenia biznesu, takie jak: Warmińsko-Mazurska Agencja Rozwoju Regionalnego S.A. w Olsztynie, Warmińsko-Mazurska Izba Rzemiosła i Przedsiębiorczości, Uniwersytet Warmińsko-Mazurski w Olsztynie oraz Wyższa Szkoła Informatyki i Ekonomii TWP w Olsztynie.

Kontakt:

ul. Zientary-Malewskiej 65
10-310 Olsztyn
tel./fax: +48 (89) 526 03 48
www.mazurskieokna.pl

Wsparcie rozwoju sektora

Rozwój sektora drzewnego, papierniczego i meblarskiego na terenie Polski Wschodniej wspierają klastery zakładane w poszczególnych województwach. Dotyczą one w produkcji wyrobów z drewna oraz mebli.

Stowarzyszenie Klastery Mebel Elbląg

Założony w 2007 roku skupia 20 firm, zatrudniających łącznie ponad 2000 osób. Są to producenci mebli na wymiar (Adastol), mebli kuchennych (Alex, KAM, Layman), krzeseł (Halex, Interfryz), mebli z drewna litego (Piomar), mebli pokojowych (Stanbor, FM Stolpłył), a także frontów meblowych (Stoczew), akcesoriów meblowych (Patrex) i półfabrykatów do produkcji mebli (Lupus).

Kontakt:

ul. Stefczyka 7/8

82-300 Elbląg

tel./fax: +48 (55) 648 62 65

www.mazurskieokna.pl

www.meble.pl/klaster-mebel-elblag,o97.html

3.6. Szkolnictwo wyższe i średnie

Na terenie Polski Wschodniej studiuje ponad 331 tys. studentów (17,4% wszystkich studentów w Polsce). Co siódmy z nich (prawie 47 tys.) studiuje na kierunkach technicznych. Dodatkowo Makroregion oferuje dostęp do kadr technicznych średniego szczebla. W całej Polsce w średnich szkołach zawodowych kształcących m.in. techników uczy się około 908 tys. uczniów, z czego w Polsce Wschodniej prawie 213 tys. uczniów (około 3,5% z nich uczy się w zawodach związanych z produkcją i przetwórstwem przemysłowym). Specjalistów w branży drzewnej i meblarskiej kształcą następujące placówki: Zespół Szkół Drzewnych w Łomży, Zespół Szkół Drzewnych i Leśnych w Rucianej Nidzie, Zespół Szkół Drzewnych i Ochrony Środowiska w Zwierzyńcu, Zespół Szkół Zawodowych w Suwałkach (kształcący techników technologii drewna ze specjalnością meblarstwo), Zespół Szkół Mechanicznych i Drzewnych w Przemysłu oraz Technikum Drzewne w Iławie.

3.7. Perspektywy rozwoju przemysłu drzewnego, papierniczego i meblarskiego w Polsce Wschodniej

Długoterminowe perspektywy rozwoju branży drzewnej, papierniczej i meblarskiej w Polsce Wschodniej są dobre głównie ze względu na kilka czynników:

- w skali Polski i Europy Makroregion Polski Wschodniej dysponuje znakomitą potencjałem w postaci dużych zasobów drzewa;
- pozyskiwanie drewna z lasów podlegało w ostatnich latach znacznym zmianom;
- dalszy wzrost produkcji meblarskiej w wyniku powiększania eksportu i rozwoju sprzedaży na rynku krajowym, czemu sprzyja zwłaszcza poprawa na rynku mieszkań tzn. wzrost liczby mieszkań planowanych i oddawanych do użytku w Polsce Wschodniej (w Polsce Wschodniej wzrost liczby wydanych pozwoleń na nowe mieszkania wyniósł ponad 10% w ciągu pierwszych 9 miesięcy 2010 roku, podczas gdy w całej Polsce liczba zezwoleń spadła o 3,3%; liczba mieszkań oddanych do użytku w Polsce Wschodniej wzrosła w tym samym czasie o około 15%, podczas gdy w całej Polsce spadła o ponad 17%);
- w porównaniu z całą Polską, a zwłaszcza z rynkami zagranicznymi Polska Wschodnia dysponuje relatywnie niskimi kosztami produkcji (dostępność i niski koszt surowców oraz siły roboczej).

4. Zachęty inwestycyjne – pomoc publiczna

Zgodnie z mapą publicznej pomocy regionalnej, inwestorzy inwestujący w nowe przedsięwzięcia w Polsce Wschodniej mogą liczyć na najwyższy możliwy poziom wsparcia, jaki można uzyskać w Unii Europejskiej. Mogą oni otrzymać wsparcie z różnych źródeł równe 50% kosztów kwalifikowanych nowego projektu (w przypadku małych i średnich firm wsparcie może być powiększone odpowiednio do 70% i 60%).

Polska oferuje atrakcyjny system zachęt inwestycyjnych przeznaczonych na wspieranie nowych inwestycji w regionach. Składają się na niego przede wszystkim:

- zwolnienie z podatku dochodowego w specjalnych strefach ekonomicznych;
- zwolnienie z podatku od nieruchomości;
- dotacje celowe z budżetu państwa;
- granty finansowe z funduszy strukturalnych UE.

Wszystkie te formy zachęt inwestycyjnych wiążą się, co do zasady, z udzielaniem pomocy publicznej w postaci regionalnej pomocy inwestycyjnej.

4.1. Regionalna pomoc inwestycyjna

Regionalna pomoc inwestycyjna jest pomocą udzielaną na tzw. **inwestycje początkowe**, które polegają na inwestycji w aktywa materialne oraz niematerialne i prawne związane z:

- utworzeniem nowego przedsiębiorstwa;
- rozbudową istniejącego przedsiębiorstwa;
- dywersyfikacją produkcji istniejącego przedsiębiorstwa przez wprowadzenie nowych, dodatkowych produktów;
- wprowadzeniem zasadniczej zmiany w procesie produkcyjnym istniejącego przedsiębiorstwa.

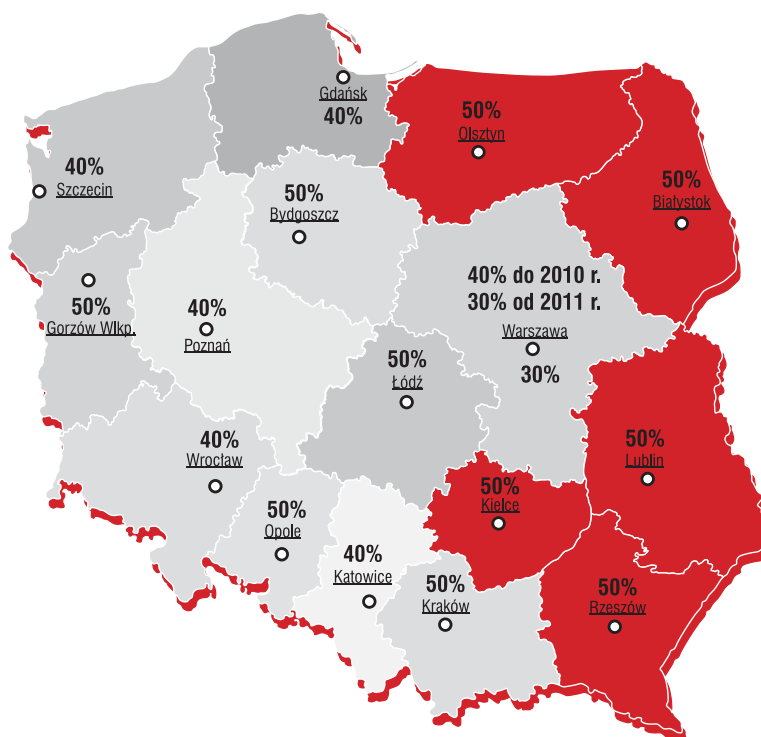
Aktywa materialne – to m.in. grunty, budynki, budowle oraz urządzenia.

Aktywa niematerialne i prawne – oznaczają aktywa związane z transferem technologii poprzez nabycie praw patentowych, licencji, know-how lub nieopatentowanej wiedzy technicznej. Za nową inwestycję nie uznaje się inwestycji odtworzeniowych.

Regionalną pomoc inwestycyjną oblicza się na dwa sposoby:

- w odniesieniu do ponoszonych nakładów inwestycyjnych
- w odniesieniu do dwuletnich kosztów zatrudnienia pracowników na nowo tworzonych miejscach pracy (koszty wynagrodzenia brutto oraz koszty składek na ubezpieczenia społeczne).

MAPA 2. Mapa pomocy regionalnej na lata 2007-2013

Źródło: Opracowanie własne na podstawie MRR, 2010 r.

Utworzenie nowych miejsc pracy – oznacza przyrost netto zatrudnienia w danym przedsiębiorstwie, w porównaniu ze średnią z poprzednich 12 miesięcy.

4.2. Efekt zachęty

Dopuszczalność udzielania pomocy regionalnej zależy od spełnienia tzw. **efektu zachęty**. Oznacza on obowiązek złożenia wniosku o przyznanie pomocy przed rozpoczęciem projektu inwestycyjnego, a dodatkowo, w przypadku dużych przedsiębiorstw, konieczne jest wykazanie, że wnioskowana pomoc spowoduje:

- znaczące zwiększenie rozmiaru, zasięgu lub zwiększenie całkowitej kwoty wydanej przez beneficjenta na projekt;
- znaczące przyspieszenie zakończenia projektu.

Efekt zachęty jest również spełniony, jeżeli w przypadku braku pomocy, projekt nie zostałby zrealizowany w danym obszarze objętym pomocą (np. w innym kraju zamiast w Polsce).

4.3. Zasady udzielania pomocy publicznej

Maksymalna dopuszczalna pomoc regionalna na jeden projekt inwestycyjny to wynik iloczynu jej intensywności w danym regionie (patrz mapa pomocy regionalnej) oraz kosztów kwalifikowanych: nakładów inwestycyjnych lub dwuletnich kosztów zatrudnienia pracowników – jeśli pomoc przyznawana jest na tworzenie nowych miejsc pracy [mapa 2].

W przypadku dużych projektów inwestycyjnych (gdy koszty kwalifikowane przekraczają 50 mln EUR) ma zastosowanie mechanizm ograniczający maksymalną dopuszczalną pomoc regionalną, zgodnie ze wzorem:

$$\text{maksymalna kwota pomocy} = R \times (50 + 0,50B + 0,34C)$$

gdzie: **R** – oznacza intensywność pomocy zgodnie z mapą pomocy regionalnej; **B** – wartość kosztów kwalifikowanych w przedziale od 50 do 100 mln EUR; **C** – wartość kosztów kwalifikowanych powyżej 100 mln EUR.

W latach 2007-2013 do pomocy regionalnej kwalifikują się następujące rodzaje kosztów:

- wydatki na grunty, budynki i budowle oraz maszyny/urządzenia,
- w przypadku MSP koszty analiz przygotowawczych oraz usług doradczych związanych z inwestycją (do 50% faktycznie poniesionych kosztów),
- koszty związane z nabyciem aktywów innych niż grunty, budynki/budowle, objętych najmem lub dzierżawą w formie leasingu finansowego (przynajmniej na 5 lub 3 lata w przypadku MSP) z obowiązkiem ich nabycia wraz z wygaśnięciem najmu lub dzierżawy,

- koszty inwestycji w aktywa niematerialne i prawne, przy czym w wypadku dużych przedsiębiorstw uwzględnia się je do wysokości 50% całkowitej kwoty wydatków kwalifikowanych.

W przypadku projektów realizowanych przez duże przedsiębiorstwa nabywane aktywa winny być nowe.

Przedsiębiorca, otrzymujący pomoc regionalną (niezależnie od jej formy), musi zagwarantować trwałość projektu, na który pomoc została przyznana. Oznacza to obowiązek utrzymania inwestycji w danym regionie przez okres przynajmniej 5 lat, a w przypadku małych i średnich przedsiębiorstw (dalej również jako MSP) przez okres przynajmniej 3 lat od zakończenia projektu. W przypadku, gdy pomoc została udzielona w związku z tworzeniem nowych miejsc pracy w wyniku realizacji nowej inwestycji, wówczas nowo utworzone miejsca pracy muszą być utrzymane przez okres przynajmniej 5 lat (lub 3 lat w przypadku MSP), od dnia ich utworzenia. Nowe miejsca pracy powinny być utworzone w ciągu 3 lat od zakończenia inwestycji.

4.4. Fundusze strukturalne UE

Na lata 2007-2013 Polsce zostało przyznanych około 67,3 mld EUR w ramach Polityki Spójności Unii Europejskiej. Oznacza to, że Polska jest w tym okresie największym beneficjentem funduszy strukturalnych spośród wszystkich państw UE.

Powyższa kwota została rozdysponowana pomiędzy 5 krajowych Programów Operacyjnych:

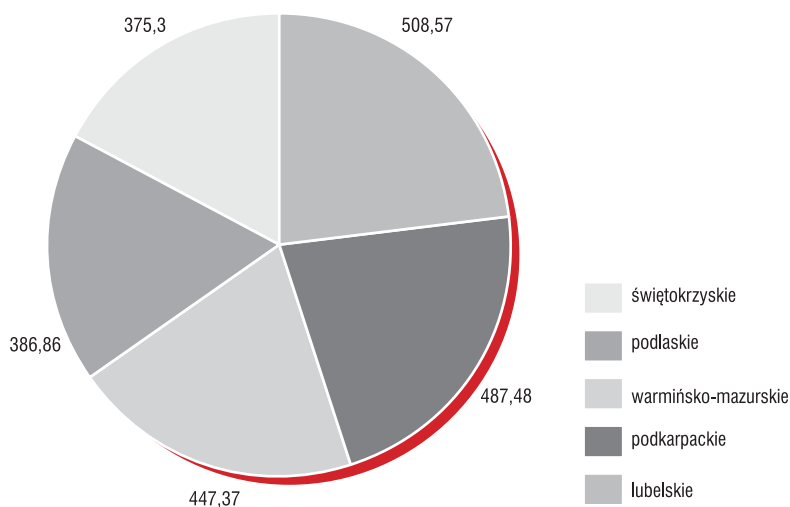
- Program Infrastruktura i Środowisko – 41,9% całości środków (27,9 mld EUR),
- Program Kapitał Ludzki – 14,6% całości środków (9,7 mld EUR),
- Program Innowacyjna Gospodarka – 12,4% całości środków (8,3 mld EUR),
- Program Rozwój Polski Wschodniej – 3,4% całości środków (2,3 mld EUR),
- Program Pomoc Techniczna – 0,8% całości środków (0,5 mld EUR).

Fundusze przyznane Polsce w ramach Polityki Spójności Unii Europejskiej trafiły również do 16 Regionalnych Programów Operacyjnych (RPO) – 24,9% całości środków (16,6 mld EUR) oraz do Programu Celu Europejskiej Współpracy Terytorialnej (0,7 mld EUR).

4.5. Programy dotyczące wyłącznie dla Polski Wschodniej

Program Operacyjny Rozwój Polski Wschodniej (PO RPW) ma na celu przyspieszenie tempa rozwoju społeczno-gospodarczego 5 województw Polski Wschodniej poprzez stymulowanie rozwoju gospodarki opartej na wiedzy, zwiększeniu dostępu do Internetu szerokopasmowego, rozwoju miast metropolitalnych, poprawie infrastruktury kolejowej oraz rozwoju turystyki [wykres 3].

WYKRES 3. Łączna kwota w mln EUR na poszczególne województwa w ramach RPO

5. Fundusze strukturalne Unii Europejskiej na lata 2007-2013

W ramach środków przeznaczonych na realizację polityki regionalnej Unii Europejskiej w Polsce na lata 2007-2013 (realizacja do 2015 r.) jest dostępne bezpośrednie wsparcie inwestycyjne dla przedsiębiorców w ramach:

1. Programu Operacyjnego Innowacyjna Gospodarka (program obejmuje całą Polskę).
2. Programu Operacyjnego Rozwój Polski Wschodniej (program obejmuje 5 województw Polski Wschodniej).
3. Regionalnych Programów Operacyjnych Województwa: Warmińsko-Mazurskiego, Podlaskiego, Lubelskiego, Świętokrzyskiego i Podkarpackiego.
4. Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki (program przeznaczony na całą Polskę, jak i poszczególne województwa).
5. Program Rozwoju Obszarów Wiejskich.

5.1. Program Operacyjny Innowacyjna Gospodarka (PO IG)

PO IG Działanie 1.4 Wsparcie projektów celowych

Beneficjenci: firmy planujące prowadzenie badań, których celem ma być wynalezienie nowych produktów (usług) lub udoskonalenie tych, które już istnieją.

Dofinansowane działania: przygotowanie dokumentów potrzebnych do wprowadzenia nowych produktów (usług) na rynek.

Intensywność i kwota wsparcia:

Dla dużych firm:

- dotacje na badania przemysłowe – do 50% wydatków kwalifikowanych,
- dotacja na prace rozwojowe – do 25% wydatków kwalifikowanych.

Dla pozostałych:

- dotacja na badania przemysłowe – do 70% wydatków kwalifikowanych,
- dotacja na prace rozwojowe – do 45% wydatków kwalifikowanych,
- kwota dofinansowania – do 5 mln EUR,
- całkowita wartość projektu do 50 mln EUR.

Instytucja: Polska Agencja Rozwoju Przedsiębiorczości (www.parp.gov.pl)

PO IG Działanie 4.1 Wsparcie wdrożeń wyników prac B+R

Beneficjenci: firmy kontynuujące prace badawczo-rozwojowe w postaci wdrożeń, które zostały już wcześniej dofinansowane z działania 1.4 Programu.

Dofinansowane działania: praktyczne zastosowanie wyników prac badawczych w firmie, na zastosowanie ulep-

szeń w produktach lub wprowadzenie nowych produktów (towarów lub usług).

Intensywność i kwota wsparcia:

- mikro- i małe przedsiębiorstwa – do 70%,
- średnie przedsiębiorstwa – do 60%,
- duże przedsiębiorstwa – do 50%,
- wartość projektu – do 50 mln EUR,
- kwota wsparcia – do 20 mln PLN.

Instytucja: Polska Agencja Rozwoju Przedsiębiorczości (www.parp.gov.pl)

PO IG Działanie 4.2 Stymulowanie działalności B+R przedsiębiorstw oraz wsparcie w zakresie wzornictwa przemysłowego

Beneficjenci: małe i średnie przedsiębiorstwa prowadzące działalność i mające siedzibę, a w przypadku przedsiębiorców będących osobami fizycznymi – miejsce zamieszkania, na terytorium RP.

Dofinansowane działania: rozwój działalności B+R w przedsiębiorstwach, wsparcie w zakresie opracowania wzoru przemysłowego lub użytkowego i wdrożenia go do produkcji.

Kwota wsparcia:

- w zakresie wzornictwa:
 - część inwestycyjna – 21 mln PLN,
 - część szkoleniowa – 1 mln PLN,
 - część doradcza – 600 tys. PLN,
 - przedsiębiorcy prowadzący działalność w sektorze transportu drogowego – 100 tys. EUR.
- w zakresie zwiększenia potencjału badawczo-rozwojowego:
 - część inwestycyjna – 1,4 mln PLN,
 - część szkoleniowa – 100 tys. PLN,
 - część doradcza – 100 tys. PLN.

Instytucja: Polska Agencja Rozwoju Przedsiębiorczości (www.parp.gov.pl)

PO IG 4.3 Kredyt technologiczny

Beneficjenci: mikro-, mali i średni przedsiębiorcy, planujący wdrożenie własnej lub nabytej nowej technologii oraz uruchomienie na jej podstawie wytwarzania nowych lub znacząco ulepszonych towarów, procesów lub usług.

Dofinansowane działania: inwestycje w zakresie wdrażania nowych technologii poprzez udzielenie MSP kredytu technologicznego z możliwością jego częściowej spłaty ze środków Funduszu Kredytu Technologicznego w formie premii technologicznej.

Kwota wsparcia:

- premia technologiczna – maks. do 4 mln PLN.

Instytucja: Bank Gospodarstwa Krajowego (www.bgk.com.pl)

POIG 4.4 Nowe inwestycje o wysokim potencjale innowacyjnym

Beneficjenci: przedsiębiorstwa produkcyjne i usługowe dokonujące nowych inwestycji oraz niezbędnych dla ich realizacji projektów doradczych i szkoleniowych, obejmujących nabycie innowacyjnych rozwiązań technologicznych.

Kwota wsparcia:

- minimalna kwota wsparcia – **2,4 mln PLN**,
- maksymalna wartość projektu – **50 mln EUR**,
- maksymalna kwota wsparcia:
 - część inwestycyjna – **40 mln PLN**,
 - część doradcza – **1 mln PLN**,
 - część szkoleniowa – **1 mln PLN**.

Instytucja: Polska Agencja Rozwoju Przedsiębiorczości (www.parp.gov.pl)

POIG 4.5 Wsparcie inwestycji o dużym znaczeniu dla gospodarki

POIG 4.5.1 Wsparcie inwestycji w sektorze produkcyjnym

Dofinansowane działania: nowe inwestycje o charakterze innowacyjnym, obejmujące zakup lub wdrożenie rozwiązania technologicznego, które jest stosowane na świecie przez okres nie dłuższy niż 3 lata lub wartość sprzedaży na świecie wyrobów lub usług wytworzonych w oparciu o tę technologię nie przekraczające 15% wartości sprzedaży w danej branży oraz spełniające poniższe warunki (łącznie): wydatki kwalifikowane nie mniejsze niż 160 mln zł oraz wzrost zatrudnienia netto nie mniejszy niż 150 osób.

Intensywność wsparcia:

- do 30% wydatków kwalifikowanych.

POIG 4.5.2 Wsparcie inwestycji w sektorze usług nowoczesnych

Dofinansowane działania: nowe inwestycje obejmujące zakup środków trwałych, wartości niematerialnych i prawnych oraz wzrost zatrudnienia netto nie mniejszy niż 100 osób, prowadzące do utworzenia lub rozbudowy:

- centrów usług wspólnych (np. finanse, księgowość, zarządzanie zasobami ludzkimi, administracja, zaplecze bankowe i ubezpieczeniowe, badania rynkowe),
- centrów IT (np. rozwój oprogramowania, testowanie aplikacji, projektowanie i wdrażanie sieci, optymalizacji produktu, zarządzanie bazami danych).

Intensywność wsparcia:

- do 30% wydatków kwalifikowanych.

POIG 4.5.2 Wsparcie inwestycji w sektorze usług nowoczesnych (projekty B+R)

Dofinansowane działania: nowe inwestycje dotyczące rozpoczęcia lub rozwoju działalności badawczo-rozwojowej przez jednostki organizacyjne lub wyodrębnione organizacyjnie jednostki rozpoczynające lub rozwijające działalność, obejmujące zakup środków trwałych, wartości niematerialnych i prawnych oraz wzrost zatrudnienia

netto nie mniejszy niż 10 osób personelu B+R, prowadzące do utworzenia lub rozbudowy centrów badawczo-rozwojowych (np. centra usług inżynierskich, centra jakości)

Intensywność i kwota wsparcia:

- minimalna wartość wydatków kwalifikowanych – **od 2 mln PLN**,
- część inwestycyjna – maks. 70% wartości wydatków kwalifikowanych,
- część szkoleniowa – do 45% wartości wydatków kwalifikowanych, ale nie więcej niż **1 mln PLN**,
- część doradcza – do 50% wartości wydatków kwalifikowanych, ale nie więcej niż **600 tys. PLN**.

Instytucja: Ministerstwo Gospodarki (www.mg.gov.pl)

PO IG 5.1 Wspieranie rozwoju powiązań kooperacyjnych o znaczeniu ponadregionalnym

Beneficjenci: osoby prawne prowadzące powiązanie kooperacyjne.

Dofinansowane działania: wspólne przedsięwzięcia grup podmiotów mających na celu przygotowanie wspólnego produktu lub usługi o charakterze innowacyjnym i ich wprowadzenie na rynek.

Kwota wsparcia:

- część inwestycyjna – **20 mln PLN**,
- część doradcza – **400 tys. PLN**,
- część szkoleniowa – **1 mln PLN**,
- ekspansja rynkowa – **600 tys. PLN**.

Instytucja: Polska Agencja Rozwoju Przedsiębiorczości (www.parp.gov.pl)

PO IG 5.3 Wspieranie ośrodków innowacyjności

Beneficjenci: wysoko wyspecjalizowane IOB świadczące usługi o wysokim potencjale rynkowo-technologicznym, w tym podmioty zarządzające parkami naukowo-technologicznymi, inkubatorami technologii, centrami zaawansowanych technologii, centrami produktywności, innymi ośrodkami specjalistycznych usług dla przedsiębiorców, w szczególności MSP.

Dofinansowane działania: doradztwo w zakresie przygotowania strategii rozwoju ośrodka uwzględniające potrzeby przedsiębiorców; doradztwo oraz promocja wynikające z realizowanej strategii rozwoju ośrodka; inwestycje wynikające z realizowanej strategii rozwoju ośrodka w zakresie rozbudowy lub modernizacji istniejącej infrastruktury technicznej; działania promocyjne wynikające z realizowanej strategii rozwoju ośrodka w zakresie promocji usług instytucji proinnowacyjnego otoczenia biznesu w środowisku lokalnym, regionalnym i międzynarodowym.

Minimalna wartość projektu: 40 mln PLN.

Instytucja: Polska Agencja Rozwoju Przedsiębiorczości (www.parp.gov.pl)

PO IG 5.4 Zarządzanie własnością intelektualną

Beneficjenci: MSP (dla projektów 1, 2); Instytucje otoczenia biznesu (projekt 3)

Dofinansowane działania:

- pokrycie kosztów uzyskania ochrony własności przemysłowej,
- wsparcie dla przedsiębiorców na pokrycie kosztów związanych z postępowaniem w zakresie unieważnienia patentu, prawa ochronnego na wzór użytkowy albo prawa z rejestracji lub stwierdzenia wygaśnięcia patentu, prawa ochronnego na wzór użytkowy albo prawa z rejestracji,
- projekty dotyczące upowszechnienia wiedzy na temat korzyści wynikających z ochrony własności intelektualnej w przedsiębiorstwach.

Kwota wsparcia:

- uzyskanie ochrony prawa własności przemysłowej – od 2 tys. PLN do 400 tys. PLN,
- realizacja ochrony własności przemysłowej – od 2 tys. PLN do 400 tys. PLN,
- popularyzacja wiedzy w zakresie własności intelektualnej – od 200 tys. do 2 mln PLN.

Instytucja: Polska Agencja Rozwoju Przedsiębiorczości (www.parp.gov.pl)

PO IG 6.1 Paszport do eksportu

Beneficjenci: małe i średnie przedsiębiorstwa (MSP).

Dofinansowane działania: pakiet usług dla przedsiębiorców składający się z doradztwa, wyszukiwania i doboru partnerów na rynku docelowym, udziału w imprezach targowo-wystawienniczych w charakterze wystawcy, udziału w branżowych misjach gospodarczych, uzyskanie niezbędnych dokumentów uprawniających do eksportowania produktów.

Kwota i intensywność wsparcia:

- przygotowanie planu rozwoju eksportu – do 10 tys. PLN,
- wdrożenie planu rozwoju eksportu – do 200 tys. PLN oraz do 50% całkowitych wydatków kwalifikowanych.

Instytucja: Polska Agencja Rozwoju Przedsiębiorczości (www.parp.gov.pl)

PO IG 8.1 Wsparcie działalności gospodarczej w dziedzinie gospodarki elektronicznej

Beneficjenci: mikro- i mali przedsiębiorcy prowadzący działalność gospodarczą nie dłużej niż 1 rok od dnia rejestracji oraz spółki kapitałowe w organizacji.

Dofinansowane działania: realizacja indywidualnych projektów beneficjentów, mających na celu świadczenie usług drogą elektroniczną i ewentualne wytworzenie produktów cyfrowych niezbędnych do świadczenia tych usług, które będą dofinansowywane przez okres 24 miesięcy ich realizacji od dnia rozpoczęcia realizacji projektu określonego w umowie o dofinansowanie.

Kwota wsparcia:

- wspieranie działalności gospodarczej w dziedzinie gospodarki elektronicznej – do 80% wydatków kwalifikowanych projektu – od 20 tys. PLN do 1 mln PLN.

Instytucja: Polska Agencja Rozwoju Przedsiębiorczości (www.parp.gov.pl)

PO IG 8.2 Wsparcie wdrażania elektronicznego biznesu typu B2B

Rodzaj dofinansowanych działań: przedsięwzięcia o charakterze technicznym (informatycznym) i organizacyjnym, prowadzące do realizacji procesów biznesowych w formie elektronicznej, obejmujących trzech lub więcej współpracujących przedsiębiorców; czas dofinansowania – do 24 miesięcy.

Kwota wsparcia: od 20 tys. PLN do 2 mln PLN.

PO IG 8.4 Zapewnienie dostępu do Internetu na etapie „ostatniej mili”

Beneficjenci: mikro-, mali i średni przedsiębiorcy, organizacje pozarządowe non-profit.

Dofinansowane działania: budowa i utrzymanie dedykowanej infrastruktury teleinformatycznej stworzonej pomiędzy najbliższym lub najbardziej efektywnym punktem dystrybucji internetu a grupą docelową (na obszarze gminy może być realizowany więcej niż jeden projekt tego typu).

Minimalna kwota wsparcia: 30 tys. PLN.

Instytucja: Władza Wdrażająca Programy Europejskie (www.wvpe.gov.pl)

5.2. Program Operacyjny Rozwój Polski Wschodniej**PO RPW 1.3 Wsparcie innowacji**

Beneficjenci: uczelnie, jednostki naukowe, JST oraz związki i stowarzyszenia, instytucje wspierające rozwój innowacyjny regionu, przedsiębiorcy, agencje i fundacje rozwoju regionalnego i lokalnego, organizacje pozarządowe.

Dofinansowane działania:

- budowa i inne roboty budowlane oraz wyposażenie w sprzęt jednostek naukowych wraz z zatrudnieniem wykwalifikowanej kadry naukowej,
- budowa i inne roboty budowlane oraz uruchomienie parków przemysłowych, parków technologicznych oraz inkubatorów m.in.: technologicznych wraz z wyposażeniem znajdujących się w nich laboratoriów oraz zatrudnieniem wykwalifikowanej kadry naukowej,

- budowa i inne roboty budowlane wraz z uruchomieniem centrów doskonałości i centrów transferu technologii,
- tworzenie infrastruktury zaplecza badawczo-rozwojowego w przedsiębiorstwach wraz z zatrudnieniem wykwalifikowanej kadry naukowej,
- przygotowanie terenów inwestycyjnych na potrzeby stworzenia obszarów produkcyjnych oraz stref nowoczesnych usług (tj. centra logistyczne, parki maszynowe, parki technologiczne, inkubatory itp.) – kompleksowe przygotowanie terenu pod inwestycje wraz z budową dróg wewnętrznych i połączeniem ich z istniejącym układem komunikacyjnym oraz doprowadzeniem mediów.

Kwota kosztów kwalifikowalnych: minimum 4 mln PLN.

Intensywność wsparcia: do 90%.

Instytucja: Polska Agencja Rozwoju Przedsiębiorczości (www.parp.gov.pl)

5.3. Regionalne Programy Operacyjne Województw Polski Wschodniej

Regionalny Program Operacyjny Województwa Warmińsko-Mazurskiego

PRO WM 1.1.6 Wsparcie na nowe inwestycje dla dużych przedsiębiorstw

Beneficjenci: duże przedsiębiorstwa, zatrudniające więcej niż 250 pracowników.

Dofinansowane działania: wsparcie nowych inwestycji w zakresie:

- **innowacji procesowych** – stosowania innowacyjnych w regionie metod produkcji,
- **innowacji produktowych** – dostarczania nowych lub znacząco ulepszonych towarów i usług,
- **innowacji organizacyjnych** – zmian dotyczących organizacji firmy.

Promowane są rozwiązania innowacyjne, nie stosowane do tej pory w regionie.

Kwota wsparcia:

- od 300 tys. PLN do 4 mln PLN (do 50% kwoty kosztów kwalifikowanych),

- wartość projektu: do 8 mln PLN

Instytucja: Warmińsko-Mazurska Agencja Rozwoju Regionalnego S.A. w Olsztynie (www.wmarr.olsztyn.pl)

RPO WM 1.1.7 Dotacje inwestycyjne dla mikroprzedsiębiorstw i sektora MŚP w zakresie innowacji i nowych technologii

Beneficjenci: mikro-, małe i średnie przedsiębiorstwa.

Dofinansowane działania: wprowadzenie nowoczesnych rozwiązań w procesie produkcji, dystrybucji oraz w samej organizacji firmy; tworzenie przez firmę nowych i nowoczesnych produktów; budowa lub przebudowa infrastruktury oraz na zakup sprzętu, który umożliwi zastosowanie nowoczesnych technologii, maszyn w procesie produkcyjnym.

Intensywność i kwota wsparcia:

- dotacja do 50% kosztów kwalifikowanych projektu,
- wartość projektu: do 8 mln PLN,
- kwota wsparcia: od 20 tys. PLN do 2 mln PLN.

Instytucja: Warmińsko-Mazurska Agencja Rozwoju Regionalnego S.A. w Olsztynie (www.wmarr.olsztyn.pl)

RPO WM 1.1.9 Inne inwestycje w przedsiębiorstwa

Beneficjenci: mikro-, małe i średnie przedsiębiorstwa.

Dofinansowane działania: służące wzrostowi konkurencyjności przedsiębiorstw, dotacje inwestycji rozwojowych; inwestycje, w wyniku których zostaną utworzone nowe miejsca pracy lub, dzięki którym, zostaną utrzymane już istniejące.

Intensywność i kwota wsparcia:

- kwota wsparcia – od 10 tys. PLN do 1,5 mln PLN,
- poziom dofinansowania – do 50%.

Instytucja: Warmińsko-Mazurska Agencja Rozwoju Regionalnego S.A. w Olsztynie (www.wmarr.olsztyn.pl)

Regionalny Program Operacyjny Województwa Podlaskiego

RPO WP 1.4.1 Mikroprzedsiębiorstwa

RPO 1.4.2 Małe i średnie przedsiębiorstwa

Beneficjenci: promowane będą rozwiązania sprzyjające oszczędności surowców i energii oraz zmniejszaniu emisji szkodliwych substancji do środowiska. Pozyskane środki można przeznaczyć na zakup maszyn i urządzeń lub licencji, patentów itp. Pomoc może być udzielona jedynie na nową inwestycję (w środki trwałe oraz wartości niematerialne i prawne) związaną z: utworzeniem nowego przedsiębiorstwa, rozbudową istniejącego przedsiębiorstwa, dywersyfikacją produkcji przedsiębiorstwa poprzez wprowadzenie nowych, dodatkowych produktów, zasadniczą zmianą dotyczącą procesu produkcyjnego w istniejącym przedsiębiorstwie.

Intensywność i kwota wsparcia:

maksymalny poziom dofinansowania:

- do 70% dla mikro- i małych przedsiębiorstw,
- do 60% dla średnich przedsiębiorstw,

- do **50%** dla przedsiębiorstw działających w sektorze transportu
- do **50%** dla przedsiębiorstw w przypadku pomocy de minimis.

Maksymalna kwota dofinansowania:

- dla małych i średnich przedsiębiorstw **4 mln PLN**;
- mikroprzedsiębiorstwa – **500 tys. PLN**.

Minimalna/Maksymalna kwota wsparcia:

- mikroprzedsiębiorstwa – min. wartość projektu **30 tys. PLN**,
- małe i średnie przedsiębiorstwa – min. wartość projektu **100 tys. PLN**.

Maksymalna wartość wydatków kwalifikowalnych – bez ograniczeń.

Instytucja: Urząd Marszałkowski Województwa Podlaskiego (www.wrotapodlasia.pl)

Regionalny Program Operacyjny Województwa Lubelskiego

RPO WL 1.1 Dotacje dla nowopowstałych mikroprzedsiębiorstw

Beneficjenci: celem działania jest zwiększenie zdolności inwestycyjnej w początkowym okresie funkcjonowania mikroprzedsiębiorstw realizujących projekty na terenie województwa lubelskiego.

Intensywność i kwota wsparcia: maksymalny udział środków UE w wydatkach kwalifikowanych na poziomie projektu wynosi maksymalnie 70%. Minimalna wartość projektu wynosi **143 tys. PLN**. Maksymalna wartość projektu nie może przekroczyć **8 mln PLN**.

Minimalna wartość wsparcia wynosi **21,5 tys. PLN**. Maksymalna wartość wsparcia wynosi **310 tys. PLN**.

Dla projektów, w których wartość wydatków kwalifikowalnych przekroczy **1 mln PLN** maksymalna kwota wsparcia wynosi **500 tys. PLN**.

Instytucja: Urząd Marszałkowski Województwa Lubelskiego (www.lubelskie.pl)

RPO WL Działanie: 1.2 Dotacje inwestycyjne dla mikroprzedsiębiorstw

Beneficjenci: celem działania jest poprawa konkurencyjności mikroprzedsiębiorstw prowadzących działalność gospodarczą dłużej niż 2 lata, realizujących innowacyjne projekty inwestycyjne na terenie województwa lubelskiego. Cel zostanie zrealizowany poprzez wsparcie przedsięwzięć inwestycyjnych związanych z nowocześnieowaniem oferty produktowej i technologicznej mikroprzedsiębiorstw.

Intensywność i kwota wsparcia: maksymalny udział środków UE w wydatkach kwalifikowanych na poziomie projektu wynosi maksymalnie 70%. Minimalna wartość projektu wynosi **42,5 tys. PLN**. Minimalna wartość wsparcia wynosi **30 tys. PLN**. Maksymalna wartość wsparcia wynosi **700 tys. PLN**.

Dla projektów, w których wartość wydatków kwalifikowalnych przekroczy **2 mln PLN** maksymalna kwota wsparcia wynosi **1 mln PLN**.

Instytucja: Urząd Marszałkowski Województwa Lubelskiego (www.lubelskie.pl)

RPO WL Działanie: 1.3 Dotacje inwestycyjne dla małych i średnich przedsiębiorstw

Beneficjenci: można uzyskać środki na przedsięwzięcia związane z wprowadzaniem nowych lub nowocześnieowaniem istniejących produktów, wdrażaniem innowacyjnych technologii, a także poprawę rozwiązań organizacyjnych i marketingowych w małych i średnich przedsiębiorstwach.

Forma wsparcia:

maksymalny udział środków UE w wydatkach kwalifikowanych na poziomie projektu dla:

- małych przedsiębiorstw wynosi maksymalnie **70%**,
- średnich przedsiębiorstw wynosi maksymalnie **60%**.

Minimalna wartość projektu wynosi **143 tys. PLN**. Maksymalna wartość projektu nie może przekroczyć **8 tys. PLN**. Minimalna wartość wsparcia wynosi **85 tys. PLN**. Maksymalna wartość wsparcia wynosi **1 mln PLN**. Dla projektów, w których wartość wydatków kwalifikowalnych przekroczy **4 mln PLN** maksymalna kwota wsparcia wynosi **2 mln PLN**.

Instytucja: Urząd Marszałkowski Województwa Lubelskiego (www.lubelskie.pl)

Regionalny Program Operacyjny Województwa Świętokrzyskiego

RPO WŚ 1.1 Bezpośrednie wsparcie sektora mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw

Beneficjenci: będą wspierane jedynie te projekty, które mają charakter innowacyjny lub w znaczący sposób wpłyną na wzrost zatrudnienia. Realizowane projekty muszą skutkować podniesieniem konkurencyjności przedsiębiorstwa w skali rynku lokalnego bądź regionalnego.

Intensywność i kwota wsparcia: maksymalna wysokość dotacji 50% kosztów kwalifikowanych projektu. W przypadku mikroprzedsiębiorstw (z wyjątkiem prowadzących działalność gospodarczą w sektorze transportu), istnieje możliwość zwiększenia maksymalnej wartości procentowej dotacji o 20%.

Wartość wydatków kwalifikowalnych nie mniejsza niż **20 tys. PLN** i poniżej **8 mln PLN**. Minimalna wartość dotacji to **10 tys. PLN**, a maksymalna: dla mikroprzedsiębiorstw – **1,5 mln PLN**, dla małych przedsiębiorstw – **2,4 mln PLN**, dla średnich przedsiębiorstw – **3,999 mln PLN**.

Instytucja: Urząd Marszałkowski Województwa Świętokrzyskiego (www.sejmik.kielce.pl).

Regionalny Program Operacyjny Województwa Podkarpackiego

RPO WP 1.1 Schemat B: Bezpośrednie dotacje inwestycyjne

Beneficjenci: otrzymane środki można wykorzystać na wszelkie inwestycje, które poprawią funkcjonowanie oraz proces produkcji i zarządzania w firmie. Można m.in. kupić patenty i nowe technologie, które podniosą wydajność

i konkurencyjność przedsiębiorstwa, również jako element towarzyszący projektu – montaż instalacji i urządzeń zapobiegających zanieczyszczeniu środowiska.

Kwota wsparcia: minimalna kwota wsparcia – 10 tys. PLN. Maksymalna kwota wsparcia: mikro- i małe przedsiębiorstwa – 800 tys. PLN, średnie przedsiębiorstwa – 1,2 mln PLN.

Maksymalna kwota wsparcia MŚP w przypadku projektów wykazujących wyższy poziom innowacyjności:

- projekty innowacyjne, w których zastosowano rozwiązania stosowane w kraju przez okres nie dłuższy niż 4 lata – 2 mln PLN,
- projekty o wysokim potencjale innowacyjnym, w których zastosowano rozwiązania stosowane na świecie przez okres nie dłuższy niż 3 lata do 5,6 mln PLN.

Instytucja: Urząd Marszałkowski Województwa Podkarpackiego (www.si.podkarpackie.pl)

RPO WP 1.3 Regionalny system innowacji

Beneficjenci: celem jest stworzenie warunków do rozwoju gospodarczego i wzrostu potencjału innowacyjnego w regionie oraz transferu wiedzy. W ramach tego programu można zbudować lub udoskonalić zaplecze badawczo-rozwojowe, np. wybudować laboratorium, bądź stworzyć sieć współpracy pomiędzy swoją firmą bądź wieloma firmami a jednostką naukową lub jednostkami naukowymi w regionie.

Kwota wsparcia: dotacja do 70% kosztów kwalifikowanych projektu.

Maksymalna kwota wsparcia: do 30 mln PLN.

Maksymalna wartość projektu:

- do 400 tys. PLN dla projektów w zakresie zakupu środków trwałych do prowadzenia prac badawczo-rozwojowych,
- do 4 mln PLN dla projektów inwestycyjnych w zakresie infrastruktury badawczo rozwojowej,
- do 40 mln PLN dla projektów w zakresie wsparcia parów technologicznych.

Instytucja: Urząd Marszałkowski Województwa Podkarpackiego (www.si.podkarpackie.pl)

5.4. Program Operacyjny Kapitał Ludzki (program przeznaczony na całą Polskę, jak i poszczególne województwa)

PO KL 2.1.1 Rozwój kapitału ludzkiego w przedsiębiorstwach

Beneficjenci: przedsiębiorcy

Przykładowe projekty:

- ponadregionalne zamknięte projekty szkoleń i doradztwa dla przedsiębiorców przygotowane w oparciu o indywidualne strategie rozwoju firm,
- ogólnopolskie otwarte projekty szkoleń i doradztwa dla przedsiębiorców i pracowników przedsiębiorstw,
- studia podyplomowe dla przedsiębiorców oraz pracowników przedsiębiorstw.

Minimalna wartość projektu: 50 tys. PLN.

Instytucja: Polska Agencja Rozwoju Przedsiębiorczości (www.parp.gov.pl)

PO KL 4.2 Rozwój kwalifikacji kadr systemu B+R i wzrost świadomości roli nauki w rozwoju gospodarczym

Instytucja: Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego, Departament Wdrożeń i Innowacji

Beneficjenci: wszystkie podmioty – za wyjątkiem osób fizycznych (nie dotyczy osób prowadzących działalność gospodarczą lub oświatową na podstawie przepisów odrębnych).

Przykładowe projekty:

- podnoszenie umiejętności pracowników systemu B+R w zakresie zarządzania badaniami naukowymi i pracami rozwojowymi oraz komercjalizacja rezultatów prac badawczych w zakresie wagi i zasad badań naukowych i prac rozwojowych dla gospodarki oraz potrzeb sektora nauki i gospodarki w tym zakresie,
- upowszechnianie osiągnięć nauki w procesie kształcenia na poziomie wyższym.

Minimalna wartość projektu: 50 tys. PLN

PO KL 8.1 Rozwój pracowników i przedsiębiorstw w regionie

POKL 8.1.1 Wspieranie rozwoju kwalifikacji zawodowych i doradztwo dla przedsiębiorstw

POKL 8.1.2 Wsparcie procesów adaptacyjnych i modernizacyjnych w regionie

Beneficjenci: wszystkie podmioty z wyłączeniem osób fizycznych.

Przykładowe projekty:

Poddziałanie 8.1.1

- szkolenia oraz doradztwo dla kadr zarządzających i pracowników przedsiębiorstw (w zakresie m.in.: zarządzania, identyfikacji potrzeb w zakresie kwalifikacji pracowników, organizacji pracy, zarządzania BHP, elastycznych form pracy, wdrażania technologii produkcyjnych przyjaznych środowisku, wykorzystania w prowadzonej działalności technologii informacyjnych i komunikacyjnych);
- doradztwo dla mikro i MSP, w tym dla osób samozatrudnionych, w szczególności w zakresie ekonomii, finansów, zarządzania zasobami ludzkimi lub rachunkowości;
- szkolenia, kursy i doradztwo zawodowe skierowane dla dorosłych osób pracujących, które z własnej inicjatywy są zainteresowane nabyciem nowych, uzupełnianiem lub podwyższaniem kwalifikacji w szczególności osób zatrudnionych o niskich lub zdezaktualizowanych kwalifikacjach.

Poddziałanie 8.1.2

- pomoc w tworzeniu partnerstw lokalnych mających na celu opracowanie i wdrażanie strategii przewidywania

i zarządzania zmianą gospodarczą na poziomie lokalnym i wojewódzkim;

- wsparcie dla pracodawców i pracowników firm przechodzących procesy adaptacyjne i modernizacyjne;
- szkolenia przekwalifikowujące i usługi doradcze w zakresie wyboru nowego zawodu i zdobycia nowych umiejętności zawodowych,
- badania i analizy dotyczące trendów rozwojowych i prognozowania zmian gospodarczych zachodzących w regionie.

Minimalna wartość projektu: 50 tys. PLN.

Instytucja: Instytucje regionalne wskazane przez samorząd województwa

5.5. Program Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013

Oś 1 Poprawa konkurencyjności sektora rolniczego i leśnego

Działanie 123 – Zwiększenie wartości dodanej podstawowej produkcji rolnej i leśnej

Beneficjenci: celem działania jest poprawa konkurencyjności przedsiębiorstw w sektorze przetwórstwa i wprowadzania do obrotu produktów rolnych, uwarunkowana wzrostem wartości dodanej, jakości produkcji, obniżeniem kosztów oraz rozwojem nowych produktów, procesów i technologii produkcji, jak również poprawa warunków produkcji w odniesieniu do obowiązujących lub nowo wprowadzanych standardów. Celem realizacji działania jest również wzmocnienie pozycji grup producentów rolnych w kanale marketingowym zbytu produktów, a także szerszy ich udział w uzyskiwaniu wartości dodanej produkcji rolnej poprzez wsparcie inwestycji w zakresie przetwarzania produktów rolnych.

Kwota wsparcia: maksymalna wysokość pomocy, przyznana w okresie realizacji PROW jednemu beneficjentowi wynosi **20 mln PLN**. Wielkość pomocy przyznanej na realizację jednego projektu nie może być niższa niż **100 tys. PLN**.

Poziom pomocy wynosi maksymalnie:

- **25%** kosztów inwestycji kwalifikującej się do wsparcia, realizowanej przez przedsiębiorcę, który nie jest małym lub średnim przedsiębiorcą;
- **40%** kosztów inwestycji kwalifikującej się do objęcia pomocą, realizowanej przez przedsiębiorcę wykonującego działalność jako małe lub średnie przedsiębiorstwo;
- **50%** kosztów inwestycji kwalifikującej się do objęcia pomocą, realizowanej przez przedsiębiorcę wykonującego działalność jako małe lub średnie przedsiębiorstwo:
 - który zaopatruje się w surowce na podstawie umów długoterminowych, zawieranych z grupami producentów rolnych, wstępnie uznanymi grupami lub uznanymi organizacjami producentów owoców i warzyw
 - który jest zarejestrowany jako grupa producentów rolnych lub ich związek, wstępnie uznana grupa lub uznana organizacja producentów owoców i warzyw

– który realizuje projekt dotyczący przetwarzania produktów rolnych na cele energetyczne.

Instytucja: Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa (www.arimr.gov.pl)

Oś 3 Jakość życia na obszarach wiejskich

Działanie 312 – Tworzenie i rozwój mikroprzedsiębiorstw

Celem działania jest wzrost konkurencyjności gospodarczej obszarów wiejskich, rozwój przedsiębiorczości i rynku pracy, a w konsekwencji – wzrost zatrudnienia na obszarach wiejskich.

Wysokość pomocy przyznanej na realizację operacji nie może przekroczyć:

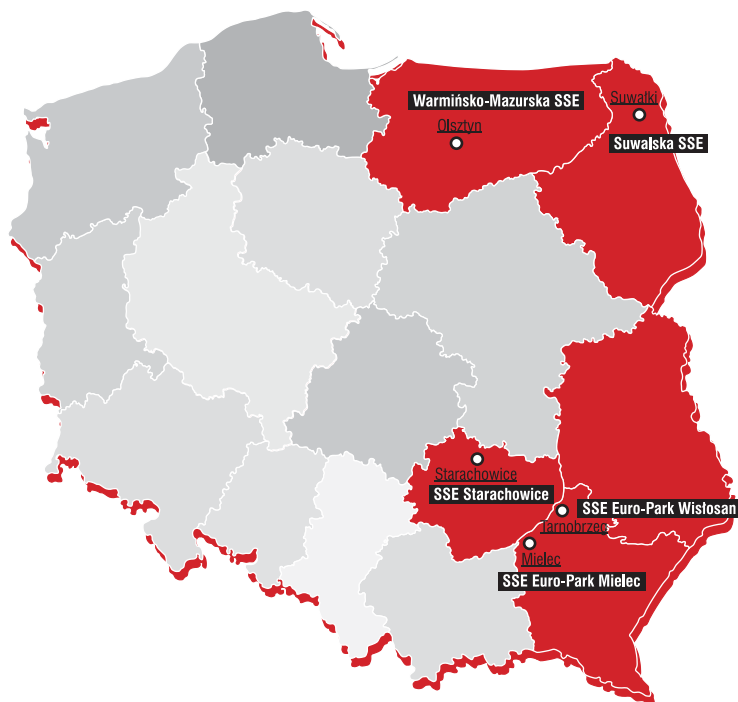
- **100 tys. PLN** – jeśli biznesplan przewiduje utworzenie co najmniej jednego i mniej niż dwóch miejsc pracy (w przeliczeniu na pełne etaty średnioroczne), co uzasadnione jest zakresem rzeczowym operacji;
- **200 tys. PLN** – jeśli biznesplan przewiduje utworzenie co najmniej dwóch i mniej niż trzech miejsc pracy (w przeliczeniu na pełne etaty średnioroczne), co uzasadnione jest zakresem rzeczowym operacji;
- **300 tys. PLN** – jeśli biznesplan przewiduje utworzenie co najmniej trzech miejsc pracy (w przeliczeniu na pełne etaty średnioroczne), co uzasadnione jest zakresem rzeczowym operacji.

Maksymalna wysokość pomocy udzielonej jednemu beneficjentowi, w okresie realizacji Programu, nie może przekroczyć **300 tys. PLN**. Poziom pomocy finansowej wynosi maksymalnie **50%** kosztów kwalifikowalnych operacji.

6. Specjalne Strefy Ekonomiczne (SSE) w Polsce Wschodniej

MAPA 3. Mapa pomocy regionalnej na lata 2007-2013

Źródło: Opracowanie własne na podstawie stron internetowych SSE, czerwiec 2010 r.

Na terenie Polski działa 14 Specjalnych Stref Ekonomicznych, z czego 5 znajduje się w Polsce Wschodniej – Mielecka, Tarnobrzewska, Warmińsko-Mazurska, Suwalska oraz Starachowicka (pierwszą strefą utworzoną w Polsce była strefa leżąca właśnie w Makroregionie Polski Wschodniej Euro-Park Mielec w 1995 roku). Ideą powstania stref było przede wszystkim przyspieszenie rozwoju gospodarczego regionów, zagospodarowanie majątku poprzemysłowego i infrastruktury, tworzenie nowych miejsc pracy – zwłaszcza w regionach zagrożonych strukturalnym bezrobociem oraz przyciągnięcie do Polski inwestorów zagranicznych. Na podstawie uzgodnień Polski z Komisją Europejską będą one funkcjonowały w obecnym kształcie do roku 2020. Głównym narzędziem pozyskania inwestorów – i to narzędziem w opinii inwestorów bardzo efektywnym – są zachęty podatkowe w postaci zwolnienia dochodu od podatku dochodowego dla firm zgodnie z mapą pomocy regionalnej, która określa wysokość maksymalnego wsparcia dla projektów realizowanych na terenie każdego województwa w Polsce (dla Polski Wschodniej jest to 50%, przy czym firmy z sektora małych i średnich przedsiębiorstw uprawnione są do odzyskania 70% i 60% nakładów inwestycyjnych). Zwolnienie obowiązuje w kolejnych latach, aż do momentu odzyskania 50% (bądź 70% lub 60% w zależności od wielkości inwestującej firmy) wartości nakładów inwestycyjnych poniesionych przez przedsiębiorcę. Terytorium każdej ze stref podzielone jest na podstrefy, co sprawia, że potencjalny inwestor ma ogromny wybór lokalizacji. Oprócz zwolnień podatkowych inwestorzy zainteresowani inwestowaniem z strefach mogą liczyć także na przygotowane pod inwestycje i wyposażone w niezbędną infrastrukturę grunty oraz pomoc w rozpoczęciu inwestycji [mapa 3].

Wszystkie specjalne strefy ekonomiczne w Polsce zajmują obszar 13 336,3 ha, z czego 5 stref leżących w Makroregionie Polski Wschodniej zajmuje łącznie obszar 4326,2 ha (ponad 37% wszystkich terenów należących do specjalnych stref ekonomicznych w Polsce). A więc to właśnie w Polsce Wschodniej znajduje się największy dostępny potencjał terytorialny dla inwestorów. Większość terenów inwestycyjnych tych stref leży na terenie 5 województw Polski Wschodniej (poza około 655 ha, które leżą w innych niż Polska Wschodnia Makroregionach).

Nakłady inwestycyjne poniesione przez inwestorów we wszystkich 5 strefach Polski Wschodniej wyniosły ponad 15,75 mld PLN przy jednoczesnym utworzeniu prawie 49 tys. miejsc pracy. Najwięcej miejsc pracy utworzyli inwestorzy w strefach: tarnobrzelskiej i mieleckiej (odpowiednio 23 335 i 11 953). Ze względu na bardzo atrakcyjne warunki inwestowania strefy przyciągają zarówno kapitał polski, jak i zagraniczny, przy czym udział kapitału zagranicznego w specjalnych strefach ekonomicznych Makroregionu Polski Wschodniej jest wyższy niż kapitału polskiego.

6.1. Warmińsko-Mazurska Specjalna Strefa Ekonomiczna

Położona w północno-wschodnim rejonie Polski, o łącznym obszarze **838,9 ha gruntów**, z czego 222 ha jest dostępnych pod inwestycje. Na obszar ten składają się **24 podstrefy** zlokalizowane na terenie następujących miast i gmin: Bartoszyce, Ciechanów, Dobie Miasto, Elbląg, Iława, Iłowo, Lidzbark Warmiński, Mława, Morąg, Mrągowo, Nidzica, Nowe Miasto Lubawskie, Olecko,

Olsztyn, Olsztynek, Orzysz, Ostrołęka, Ostróda, Pasłęk, Piecki, Szczytno oraz Wielbark.

Na dzień 30 września 2010 roku wydano **64 zezwolenia** na prowadzenie działalności w strefie, **39 przedsiębiorstw** prowadziło działalność gospodarczą, poniesiono **3 mld PLN** nakładów inwestycyjnych oraz utworzonych zostało **5586** nowych miejsc pracy.

MAPA 4. Warmińsko-Mazurska Specjalna Strefa Ekonomiczna

Warmińsko-Mazurska Specjalna Strefa Ekonomiczna

Siedziba: Olsztyn

Województwa: warmińsko-mazurskie, mazowieckie

TABELA 9. Najwięksi inwestorzy w Warmińsko-Mazurskiej SSE

Inwestor	Kraj pochodzenia	Sektor
Michelin Polska S.A.	Francja	opony
LG Electronics Mława Sp. z o.o.	Korea Pd.	elektroniczny
Swedwood Poland Sp. z o.o.	Szwecja	drzewny
Wydawnictwo Bauer Sp. z o.o.	Niemcy	poligraficzny
Wójcik Fabryka Mebli Sp. z o.o.	Polska	meblowy
Cetco Poland Sp. z o.o.	Holandia	materiały budowlane
Fabryka Mebli Szyńska Sp. z o.o.	Polska	meblowy
Bruss Polska Sp. z o.o.	Niemcy	metalowy
DFM Sp. z o.o.	Polska	meblowy
Fabryka Mebli Taranko Aleksander Taranko.	Polska	meblowy

Źródło: Opracowanie własne na podstawie baz danych PAIIIZ

6.2. Suwalska Specjalna Strefa Ekonomiczna

Położona jest na terenie województw: podlaskiego, warmińsko-mazurskiego oraz mazowieckiego. Zajmuje łączny obszar **342,76 ha**, z czego 106,16 ha jest dostępnych do zagospodarowania w czterech podstrefach: Suwałki, Elk, Gołdap oraz Białystok.

Na terenach strefy działalność gospodarczą prowadzi ponad **60 firm** z kapitałem polskim i zagranicznym, które utworzyły ponad **5300 nowych miejsc pracy** i poniosły nakłady inwestycyjne o wartości ponad **1,5 mld PLN**.

MAPA 5. Suwalska Specjalna Strefa Ekonomiczna

Suwalska Specjalna Strefa Ekonomiczna
Siedziba: Suwałki
Województwa: podlaskie, warmińsko-mazurskie, mazowieckie

TABELA 10. Najwięksi inwestorzy w Suwalskiej SSE

Inwestor	Kraj pochodzenia	Sektor
Pfleiderer MDF Sp. z o.o.	Niemcy	drzewny
Rockwool Polska Sp. z o.o.	Dania	budowlany
Porta KMI Poland Sp. z o.o.	Polska	drzewny
Impress Decor Polska Sp. z o.o.	Austria	poligraficzny
Malow Sp. z o. o.	Polska	metalowy
Mispol S.A.	Polska	spożywczy
Iryd Sp. z o.o.	Polska	metalowy, drzewny
Aquael Sp. z o.o.	Polska	mechanika precyzyjna
Cezar D. Niewiński	Polska	tworzyw sztucznych
Reckman Sp.j.	Polska	odzieżowy

Źródło: Opracowanie własne na podstawie baz danych PAIIIZ

6.3. Tarnobrzaska Specjalna Strefa Ekonomiczna Euro-Park Wisłosan

Posiada podstrefy na terenie aż 5 województw, w tym 3 w Polsce Wschodniej: podkarpackim, świętokrzyskim, lubelskim oraz w mazowieckim i dolnośląskim. Łączny obszar strefy to **1551,91 ha**, z czego 535,7 ha to wolne tereny do zagospodarowania w 17 podstrefach: Tarnobrzeg, Stalowa Wola, Nowa Dęba, Staszów, Radom, Jasio, Wrocław-Kobierzyce, Przemyśl, Janów Lubelski, Sie-

dlce, Łuków, Tomaszów Lubelski, Węgrów, Nowe Miasto nad Pilicą, Kraśnik, Przasnysz, Horodło.

Do końca marca 2010 roku wydano **188 zezwoleń**, w tym **32 dla firm** z udziałem kapitału zagranicznego, utworzono **17 tys. nowych miejsc pracy**, a nakłady inwestycyjne przekroczyły **5,53 mld PLN**.

MAPA 6. Tarnobrzaska Specjalna Strefa Ekonomiczna Euro-Park Wisłosan

Tarnobrzaska Specjalna Strefa Ekonomiczna Euro-Park Wisłosan

Siedziba: Tarnobrzeg

Województwa: podkarpackie, świętokrzyskie, lubelskie, mazowieckie i dolnośląskie

TABELA 11. Najwięksi inwestorzy w Tarnobrzaskiej SSE Euro-Park Wisłosan

Inwestor	Kraj pochodzenia	Sektor
LG Philips LCD Poland Sp. z o.o.	Korea	produkcja telewizorów i monitorów LCD
ATS Stahlschmidt&Maiworm Sp. z o.o.	Niemcy	produkcja felg aluminiowych
Sanfarm Sp. z o.o.	Polska	produkcja farmaceutyków
LG Electronics Wrocław Sp. z o.o.	Polska	elektronika
Heesung Electronics Poland Sp. z o.o.	Korea	elektronika
QuadWinkowski Sp. z o.o.	Polska	drukarnia, usługi poligraficzne
Toshiba Television Central Europe Sp. z o.o.	Japonia	elektronika
Alumetal Gorzyce Sp. z o.o.	Polska	metalowy
Jadar Technikat S.A.	Polska	produkcja kostki brukowej
Zakłady Metalowe Dezamet S.A.	Polska	przemysł obronny

Źródło: Opracowanie własne na podstawie baz danych PAIIIZ

6.4. Specjalna Strefa Ekonomiczna Euro-Park Mielec

Zlokalizowana jest głównie w południowo-wschodniej Polsce, zajmuje łączny obszar **1135 ha** w 22 podstrefach, z czego 396,5 ha to obszary do zagospodarowania, zlokalizowane w podstrefach znajdujących się na terenie miast i gmin: Mielec, Rzeszów, Głogów Małopolski, Trzebownisko, Lublin, Ropczyce, Ostrów, Zamość, Leżajsk,

Jarosław, Laszki, Sanok i Zagórz, Lubaczów, Kolbuszowa oraz Szczecin.

Do końca III kwartału 2010 roku wydano **195 zezwoleń** na prowadzenie działalności gospodarczej na terenie strefy, inwestorzy ponieśli **4,5 mld PLN nakładów inwestycyjnych** oraz utworzyli **12 438 nowych miejsc pracy**.

MAPA 7. Specjalna Strefa Ekonomiczna Euro-Park Mielec

Specjalna Strefa Ekonomiczna Euro-Park Mielec

Siedziba: Mielec

Województwa: podkarpackie, lubelskie, małopolskie i zachodnio-pomorskie

TABELA 12. Najwięksi inwestorzy w Strefie Ekonomicznej Euro-Park Mielec

Inwestor	Kraj pochodzenia	Sektor
Polskie Zakłady Lotnicze Mielec Sp. z o.o.	USA	lotnictwo
MTU Aero Engines Polska Sp. z o.o.	Niemcy	lotnictwo
Borgwarner Turbo Systems Polnad Sp. z o.o.	USA	motoryzacja
Lear Corporation Sp. z o.o.	USA	motoryzacja
Kirchhoff Polska Sp. z o.o.	Niemcy	motoryzacja
Firma Oponiarska Dębica S.A.	USA	motoryzacja
Kronospan Mielec Sp. z o.o.	Austria	przetwórstwo drewna
Ball Packaging Europe Lublin Sp. z o.o.	USA	opakowania
Bury Sp. z o.o.	Polska	elektronika
BRW Sp. z o.o.	Polska	meble
Goodrich Aerospace Poland Sp. z o.o.	USA	lotnictwo

Źródło: Opracowanie własne na podstawie baz danych PAIIIZ

6.5. Specjalna Strefa Ekonomiczna Starachowice

Zlokalizowana jest na terenie województwa świętokrzyskiego, a swoje podstrefy posiada również w województwach: lubelskim, mazowieckim, łódzkim oraz opolskim. Strefa zajmuje łącznie powierzchnię **595,8 ha**, z czego do zagospodarowania pozostało 225,38 ha (stan na koniec września 2010 r.) w następujących podstrefach: Starachowice, Ostrowiec Św., Skarżysko-Kamienna, Końskie, Stąporków, Suchedniów, Morawica, Szydłowiec, Puławy, Ilża.

Na koniec trzeciego kwartału 2010 roku **aktywnych zezwoleń w strefie było 69**, utworzono **2914 nowych miejsc pracy**, a inwestorzy ponieśli **1,426 mld PLN nakładów inwestycyjnych**.

MAPA 8. Specjalna Strefa Ekonomiczna Starachowice

Specjalna Strefa Ekonomiczna Starachowice

Siedziba: Starachowice

Województwa: świętokrzyskie, lubelskie, mazowieckie, łódzkie, opolskie

TABELA 13. Najwięksi inwestorzy w SSE Starachowice

Inwestor	Kraj pochodzenia	Sektor
Biella Szydłowiec Sp. z o.o./Biella-Neher AG	Szwajcaria	artykuły biurowe
Cerrad Sp. z o.o.	Polska	ceramiczny
Cersanit II S.A.	Polska	ceramika sanitarna
Gerda 2 Sp. z o.o.	Polska	metalowy
Gerda 3 Sp. z o.o.	Polska	metalowy
MAN Bus Sp. z o.o./MAN Nutzfahrzeuge Gruppe	Niemcy	motoryzacyjny
Orizzonte Polska Sp. z o.o.	Międzynarodowy	metalowy
RR Donnelley Starachowice Sp. z o.o./RR Donnelley	USA	poligraficzny
Starpol II Sp. z o.o.	Polska	elektrotechniczny
Star-Dust Sp. z o.o.	Polska	ceramiczny
Ceramika Nowa Gala II Sp. z o.o.	Polska	ceramiczny
Star-Gres Sp. z o.o.	Polska	ceramiczny
Alpol Gips Sp. z o.o.	Polska	materiały budowlane
Nova Ceramika Sp. z o.o.	Polska	ceramiczny
Ceramika Końskie Sp. z o.o.	Włochy	ceramiczny
Kaye Aluminium Opole Sp. z o.o.	Hiszpania	metalowy
Valdi Ceramika Sp. z o.o.	Polska	ceramiczny
Zakłady Azotowe Puławy S.A.	Polska	chemiczny
Air Liquide Polska Sp. z o.o.	Francja	chemiczny
Fabryka Kociołów Sefako S.A.	Polska	metalowy

Źródło: Opracowanie własne na podstawie baz danych PAIIIZ

7. Parki Naukowo-Technologiczne i Przemysłowe

W Polsce funkcjonuje lub znajduje się na zaawansowanym etapie tworzenia ponad 30 parków technologicznych. Najprężniej działa 20 z nich. W sumie ulokowanych jest tam 523 instytucji oraz 18 jednostek naukowo-badawczych. W parkach tych zatrudnionych jest ponad 16,5 tys. osób. Dwadzieścia najdynamiczniej rozwijających się parków zajmuje niemal 1,3 tys. ha, z czego zagospodarowanych jest prawie 550 tys. m². Stanowi to niewiele powyżej 3% ich całkowitej powierzchni. Wśród największych parków znajdują się parki technologiczne z Krakowa, Bełchatowa i Płocka oraz podkarpacki Aeropolis. Ich powierzchnia to odpowiednio 416 ha, 384 ha, 200,4 ha oraz 118 ha. Stanowią one 88% całkowitej powierzchni tych dwudziestu parków. Oprócz Aeropolis, wśród 20 największych parków, znajduje się jeszcze jeden park ulokowany w Makroregionie Polski Wschodniej – Park Naukowo-Technologiczny Polska-Wschód w Suwałkach. Co prawda nie jest on tak duży jak Aeropolis: o ile park podkarpacki zajmuje powierzchnię 118 ha wykorzystywaną w niecałych 2%, to park w Suwałkach zajmuje 8,6 ha (wykorzystanie 0,55%). Zatrudnienie jest także największe w parku podkarpackim, 618 osób wobec 80 osób w parku suwalskim.

7.1. Kielecki Park Technologiczny

Kielecki Park Technologiczny powstał na bazie Kieleckiego Inkubatora Technologicznego utworzonego w 2008 roku. Od początku swojego istnienia inkubator współpracował z małymi i średnimi przedsiębiorstwami oraz samorządem lokalnym. W lipcu 2009 roku, uchwałą Rady Miasta Kielce, jednostka zmieniła nazwę na Kielecki Park Technologiczny. Park powstał m.in. w celu wspierania funkcjonowania nowo utworzonych, innowacyjnych firm. Jest on ukierunkowany na rozwój przedsiębior-

czości akademickiej, wspieranie relacji na linii nauka-gospodarka, preinkubację i inkubację przedsiębiorstw wywodzących się z uczelni. Koncepcja utworzenia parku zakłada funkcjonowanie dwóch wyodrębnionych komórek organizacyjnych: **Inkubatora Technologicznego** (przeznaczonego dla firm w fazie start-up) oraz **Centrum Technologicznego** (przeznaczonego dla firm opuszczających Inkubator Technologiczny w fazie ekspansji lub dla kapitału zewnętrznego planującego uruchomienie działalności w Kielcach).

Na potrzeby KPT zostanie zagospodarowana północna, przemysłowa część Kielc. Budynek Kieleckiego Parku Technologicznego będą miały ok. 17 tys. m² powierzchni. W planach jest zakup kolejnych terenów, które będzie można w przyszłości wykorzystać pod inwestycje parku. Zasięgnięcie parku ma się rozpocząć na początku 2011 roku.

Kielecki Park Technologiczny
ul. Piotrkowska 6
25-510 Kielce
tel./fax: +48 (41) 367 63 55
tel.: +48 (41) 367 63 85

7.2. Lubelski Park Naukowo-Technologiczny

Lubelski Park Naukowo-Technologiczny został utworzony w maju 2005 roku. Akcjonariuszami parku są: samorząd województwa lubelskiego oraz Uniwersytet Przyrodniczy w Lublinie. Obszar parku liczy, wraz z niezbędną infrastrukturą towarzyszącą, łączną powierzchnię przekraczającą 10 000 m².

Misją Lubelskiego Parku Naukowo-Technologicznego jest wspieranie rozwoju województwa lubelskiego poprzez stworzenie zinstytucjonalizowanej platformy dla współpracy lubelskich uczelni wyższych i biznesu. Głównym założeniem powstania Parku jest wspieranie realizacji projektów komercjalizacji wyników badań naukowych, które przyczyniłyby się do podniesienia stanu innowacyjności lubelskich przedsiębiorstw. W 2009 roku nastąpiło oficjalne otwarcie pierwszych obiektów parku. Obecnie na terenie parku prowadzą działalność m.in.: **Laboratorium Badań Genetycznych Sp. z o.o.** (badania chromosomów ludzkich w niepowodzeniach rozrodu, badania nad wykrywaniem genetycznych uszkodzeń oraz podatności na poszczególne choroby genetyczne), **Centralne Laboratorium Aparaturowe Uniwersytetu Przyrodniczego** (prowadzenie certyfikowanych prac badawczych i pomiarowych – w tym pomiary fizyko-chemiczne w szerokim zakresie, działalność szkoleniowa w zakresie praktyki analitycznej), **Lubelskie Centrum Konsultingu Sp. z o.o.** (usługi consultingowe, usługi dla MSP w zakresie prowadzenia działalności gospodarczej, obsługa handlu międzynarodowego, działalność szkoleniowa), **VADO Sp. z o.o.** (produkcja oprogramowań oraz specja-

listycznych systemów teleinformatycznych, opracowanie i produkcja urządzeń elektronicznych, doradztwo specjalistyczne), **KTI Konsulting** (usługi doradcze i szkoleniowe w zakresie pozyskiwania finansowania projektów ze źródeł zewnętrznych, w szczególności dotacji z funduszy strukturalnych Unii Europejskiej), **Centrum Innowacji i Transferu Technologii Lubelskiego Parku Technologicznego Sp. z o.o.** (usługi związane z postprodukcją, animacją i efektami wizualnymi do projektów reklamowych, telewizyjnych, filmowych i na potrzeby nowych mediów, produkcja spotów reklamowych, teledysków filmów pełnometrażowych).

Lubelski Park Naukowo-Technologiczny

ul. Dobrzyńskiego 3

20-262 Lublin

tel.: +48 (81) 534 61 00

fax: +48 (81) 531 85 48

e-mail: biuro@lntp.pl

www.lntp.pl

7.3. Podkarpacki Park Naukowo-Technologiczny Aeropolis

Ideą utworzenia parku było założenie, że ma on być jednym z instrumentów podnoszenia konkurencyjności podkarpackiej gospodarki, wdrażania nowoczesnych rozwiązań technologicznych oraz zarządzania zasobami wiedzy i kapitału. Istotą działania parku, ulokowanego w Rzeszowie na 118 ha, postrzegano jako ogniwo łączące i przetwarzające innowacyjne pomysły naukowe w nowoczesne rozwiązania technologiczne wdrażane następnie w podmiotach gospodarczych. W maju 2003 roku zostało podpisane przez samorząd Województwa Podkarpackiego, miasto Rzeszów, powiat Rzeszowski, Politechnikę Rzeszowską oraz Uniwersytet Rzeszowski porozumienie o utworzeniu Podkarpackiego Parku Naukowo-Technologicznego Aeropolis. Zarządzanie PPN-T Aeropolis powierzone zostało Rzeszowskiej Agencji Rozwoju Regionalnego S.A.

Celami Strategicznymi parku są: aktywacja terenów poprzemysłowych, tworzenie infrastruktury inwestycyjnej i pozyskiwanie inwestorów, efektywne zagospodarowanie wolnych obiektów i obszarów oraz świadczenie usług pomocniczych – głównie dla przedsiębiorców PPN-T Aeropolis – zwiększenie konkurencyjności, innowacyjności przedsiębiorców działających na terenie województwa, rozwój infrastruktury aktywizującej lokalną i regionalną przedsiębiorczość, wykorzystanie potencjału zlokalizowanych na obszarze Parku przedsiębiorstw oraz wykonujących produkty komplementarne oraz efektywne zagospodarowanie wolnych obiektów i obszarów oraz świadczenie usług pomocniczych, głównie dla przedsiębiorców PPNT. Prócz tego park stawia sobie za zadanie zwiększenie liczby absolwentów szkół wyższych podejmujących działalność na własny rachunek (Preinkubator Akademicki), rozwój technologiczny i stymulowanie działalności badawczej.

Na terenie parku zainwestowało do tej pory kilka firm m.in.: **Opatem S.A.** – producent i integrator systemów

wykorzystujących technologie kart elektronicznych, **Borg Warner Turbo Systems** – firma zajmująca się produkcją turbosprężarek, **Ultratech Sp. z o.o.** – producent części i podzespołów dla zakładów przemysłu lotniczego i motoryzacyjnego, **Yanko Sp. z o.o.** – producent opakowań czy **MasterProfi Sp. z o.o.** – producent profesjonalnych odkurzaczy. Największą i najważniejszą inwestycją jest zakład należący do niemieckiej firmy **MTU Aero Engines**, otworzony w maju 2009 roku na terenach parkowych w Jasionce pod Rzeszowem. Firma zainwestowała 50 mln EUR. W zakładzie powstają elementy turbin do silników lotniczych. Pracę dostało już ponad 200 mieszkańców regionu, a docelowo liczba ta ma się zwiększyć do 400.

Podkarpacki Park Naukowo-Technologiczny Aeropolis

Centrum Zarządzania PPN-T

ul. Szopena 51

35-959 Rzeszów

tel.: +48 (17) 866 62 06,

fax: +48 (17) 852 06 11

Centrum Obsługi Inwestora

tel.: +48 (17) 852 43 76,

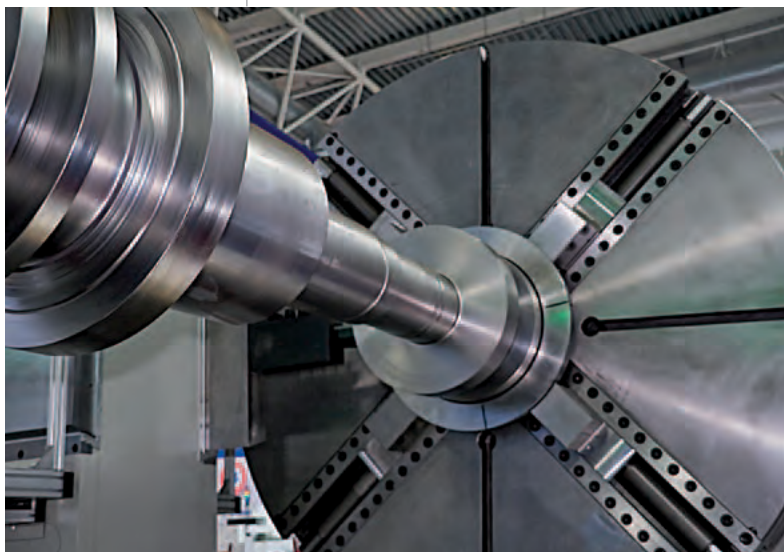
fax: +48 (17) 852 43 74

e-mail: aeropolis@rarr.rzeszow.pl

www.aeropolis.com.pl

7.4. Park Przemysłowy Stare Miasto

W sierpniu 2005 roku Rada Gminy Leżajsk podjęła uchwałę w sprawie realizacji zadania utworzenia Parku Przemysłowego pod nazwą Stare Miasto – Park. Rok później podpisano umowę z Agencją Rozwoju Przemysłu S.A. w Warszawie na realizację zadań tworzenia pełnej infrastruktury w Parku Przemysłowym oraz budowę 3 hal produkcyjnych. W 2007 roku zgodnie z rozporządzeniem Rady

Ministrów część terenów Parku uzyskało status Specjalnej Strefy Ekonomicznej Euro-Park Mielec. Park Przemysłowy Stare Miasto – Park jest zlokalizowany na terenie gminy Leżajsk, w dwóch miejscowościach: Stare Miasto (Strefa A) i Wierzawice (Strefa B) o łącznej powierzchni ponad 35 ha (obszar docelowy Parku planuje się na 200 ha). Do tej pory na terenie parku zainwestowały głównie firmy z kapitałem polskim, takie jak: **SGS Eko-Projekt Sp. z o.o.**, **Emka Mirosław Kłosowski**, **Igłobud Leżajsk Jerzy Szostak**, **Netkom Sp. z o.o.**, czy drukarnia **Poligraf**.

Park Przemysłowy Stare Miasto

Wierzawice 874

37-300 Leżajsk

tel./fax: +48 (17) 242 60 94

e-mail: sm-park@sm-park.pl

www.sm-park.pl

7.5. Mielecki Park Przemysłowy

Mielecki Park Przemysłowy jest obszarem inwestycyjnym ustanowionym w marcu 2005 roku przez Radę Miejską w Mielcu w celu zagospodarowania majątku pozostałego po restrukturyzacji WSK-PZL Mielec. Zarządzanie Mieleckim Parkiem Przemysłowym powierzono Agencji Rozwoju Rolnego MARR S.A. na podstawie porozumienia z miastem Mielec. Około 100 ha terenów parku, kompletnie uzbrojonych infrastrukturalnie i przygotowanych do uruchomienia projektów, położonych jest w granicach specjalnej strefy, co uprawnia inwestorów, decydujących się na rozpoczęcie inwestycji w parku, do ubiegania się o korzystanie z ulg inwestycyjnych Specjalnej Strefy Ekonomicznej Euro-Park Mielec w Mielcu. Do tej pory na terenie parku zainwestowały firmy, takie jak: **Husquarna** – szwedzki producent sprzętu elektrotechnicznego, **Regom Polska** – producent elementów na potrzeby przemysłu hydraulicznego, motoryzacyjnego i lotniczego, **First Company** z Niemiec – producent damskiej konfekcji, głównie na rynek niemiecki, **RD Precision** – producent części i komponentów lotniczych.

Mielecki Park Technologiczny

Agencja Rozwoju Regionalnego MARR S.A.

ul. Chopina 18

39-300 Mielec

tel.: +48 (17) 788 18 50,

fax: +48 (17) 788 18 64

e-mail: marr@marr.com.pl

www.marr.com.pl

7.6. Puławski Park Przemysłowy

Projekt Puławskiego Parku Przemysłowego (PPP) powstał w styczniu 2003 roku, jako wspólna inicjatywa Zakładów Azotowych Puławy S.A. i Gminy Miasto Puławy. W kwietniu 2003 roku na Sesji Rady Miasta Puławy podjęto uchwałę w sprawie przyjęcia wspólnych działań i zwolnień od podatku od nieruchomości dla przedsiębiorców inwestujących na terenie PPP. Obecnie park dysponuje obszarem 700 ha. Około 570 ha należy bezpośrednio do Zakładów Azotowych Puławy S.A., następne 99 ha stanowi podstrefę Specjalnej Strefy Ekonomicznej – Starachowice (obszar będący w kompetencji Zarządu SSE Starachowice S.A. i Zarządu Zakładów Azotowych Puławy S.A.). 130 ha znajduje się w gestii miasta Puławy. W 2008 roku Zakłady Azotowe Puławy S.A., miasto Puławy, Instytut Nawozów Sztucznych, Instytut Uprawy, Nawożenia i Gleboznawstwa, Fundacja Puławskie Centrum Przedsiębiorczości oraz przedstawiciele władz samorządowych podpisali list intencyjny dotyczący przekształcenia dotychczasowego parku w Puławski Park Naukowo-Technologiczny. Do tej pory na terenie parku zainwestowały m.in. firmy: **Kozap** – spedycja i transport kolejowy, **Elza** – linie i maszyny energetyczne, **Medical** – kompleksowe usługi medyczne oraz **PIA-ZAP** – autoryzacja procesów produkcyjnych.

Puławski Park Przemysłowy

Zakłady Azotowe Puławy S.A.

Al. Tysiąclecia Państwa Polskiego 13

24-110 Puławy

tel.: +48 (81) 565 22 46,

fax: +48 (81) 565 38 07

e-mail: ppp@azoty.pulawy.pl

www.parkpulawy.pl

7.7. Park Naukowo-Technologiczny Polska-Wschód

Misją Parku Naukowo-Technologicznego Polska-Wschód w Suwałkach jest zwiększenie spójności społeczno-gospodarczej i rozwój ekonomiczny Makroregionu Polski północno-wschodniej, a w konsekwencji województwa podlaskiego, poprzez wspieranie przedsiębiorczości opartej na wiedzy zorientowanej na zaawansowane technologie i wykorzystanie możliwości współpracy międzynarodowej. Powierzchnia parku zajmuje 8,6 ha. Park rozpoczął działalność w 2004 roku. W latach 2005-2008, równolegle z przygotowaniem infrastruktury, park realizował projekty związane z rozwojem nowych techno-

logii na terenie regionu, takie jak: **Park Naukowo-Technologiczny Polska-Wschód** drogowskazem nowych technologii innowacji dla rozwoju gospodarczego Podlasia, **Potencjał innowacyjny subregionu suwalskiego dla rozwoju infrastruktury nowych technologii i społeczeństwa informacyjnego eSudovia** czy **E-klastery Dolina Zdrowego Życia**. Do roku 2012 park zamierza wybudować Inkubator Technologiczny, 4 laboratoria naukowo-badawcze (zlokalizowane w jednym budynku), halę procesów logistyczno-technologicznych oraz utworzyć Międzynarodowe Wschodnie Centrum Innowacji.

Partnerami parku są m.in. Politechnika Warszawska, miasto Suwałki, Uniwersytet Warmińsko-Mazurski, Uniwersytet w Białymstoku, Instytut Łączności oraz Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa w Suwałkach.

Park Naukowo-Technologiczny Polska-Wschód

ul. Noniewiczza 10 pok. 426

16-400 Suwałki

tel.: +48 (87) 562 84 77

fax: +48 (87) 562 84 78

e-mail: park@park.suwalki.pl

www.park.suwalki.pl

7.8. Regionalny Park Przemysłowy Świdnik

Park przemysłowy został utworzony w wyniku restrukturyzacji majątkowej i podmiotowej PZL-Świdnik S.A. Swym zasięgiem obejmuje część terenu przedsiębiorstwa o powierzchni ok. 50 ha. Park przemysłowy został utworzony na bazie istniejącej infrastruktury produkcyjno-technologicznej, która została wydzielona i wyłączona z procesu produkcyjnego PZL-Świdnik S.A. Utworzenie Parku Przemysłowego ma na celu przyciągnięcie do Świdnika dużych i małych inwestorów, którzy chcieliby uruchomić działalność gospodarczą w tym regionie Polski. Większość nieruchomości i obiektów przemysłowych jest już użytkowana przez nowoutworzone lub przeniesione do obszaru parku podmioty gospodarcze.

Udziałowcami są zakłady PZL-Świdnik S.A., miasto Świdnik, Zakład Narzędziowy w Świdniu, Skarb Państwa oraz powiat Świdnik. Obecnie w obszarze parku funkcjonują ponad 33 firmy, zatrudniające około 1100 pracowników, m.in.: **SMF Poland** – przemysł plastikowy, **Advanced Technology Centra OBR** – konstrukcja maszyn i urządzeń, sterowania napędów pneumatycznych, automatyzacja procesów produkcyjnych, **Elto** – instalacje elektryczne w sektorze energetycznym, **ISK Engineering** – dostawca farb, tynków i systemów dociepleń, **Arctica BB** – materiały izolacyjne, płyty warstwowe, drzwi chłodnicze. Park Przemysłowy posiada bardzo dobrą infrastrukturę komunikacyjną zewnętrzną i wewnętrzną (sieć dróg umożliwia dojazd samochodami TIR, bez ograniczeń nośności, bocznicą kolejową z rampami rozładowniczymi oraz w bezpośredniej bliskości parku lotnisko Świdnik, które w przyszłości będzie modernizowane i rozbudowywane, w oparciu o plany rozwoju regionu lubelskiego). Do spółki – Port Lotniczy Lublin w Świdniku, mogą również przy-

stąpić firmy, które rozpoczną działalność gospodarczą na terenie utworzonego Parku.

Regionalny Park Przemysłowy Świdnik

Al. Lotników Polskich 1

21-045 Świdnik

tel.: +48 (81) 722 60 22

fax: +48 (81) 722 60 52

e-mail: biuro@park.swidnik.pl

www.park.swidnik.pl

7.9. Zambrowski Park Przemysłowy

Zambrowski Park Przemysłowy rozpoczął działalność w styczniu 2006 roku. Powstał na bazie byłych Zambrowskich Zakładów Przemysłu Bawełnianego Zamtex, przejętych przez Skarb Państwa, a następnie przekazanych Samorządowi Miasta Zambrów. Bezpośrednim realizatorem przedsięwzięcia była Spółka miejska – Zarząd Nieruchomościami Sp. z o.o. Po przyjęciu wniosku o dofinansowanie ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach SPO-WKP, miasto Zambrów wniosło aportem nieruchomość na majątek Spółki, co zostało zakwalifikowane jako udział samorządu w realizacji projektu.

Park zlokalizowany jest na działce o powierzchni 40 577 m². Podmiotem zarządzającym jest Zarząd Nieruchomościami w Zambrowie Sp. z o.o.

Zambrowski Park Przemysłowy – Zarząd Nieruchomościami w Zambrowie Sp. z o.o.

Aleja Wojska Polskiego 27 A

18-300 Zambrów

tel.: +48 (86) 271 36 54

fax: +48 (86) 267 12 40

e-mail: znwzambrowie@interia.pl

www.zpp.info.pl

